

**SPRAWOZDANIE
Z DZIAŁALNOŚCI
MIEJSKIEGO OŚRODKA
POMOCY RODZINIE
W SUWAŁKACH ZA ROK 2022
ORAZ PRZEDSTAWIENIE
POTRZEB W ZAKRESIE POMOCY
SPOŁECZNEJ I PIECZY
ZASTĘPCZEJ
NA ROK 2023**

Suwałki, 10 lutego 2023 r.

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY RODZINIE W SUWAŁKACH ZA 2022 ROK

Dokument stanowi sprawozdanie Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Suwałkach, o którym mowa w art. 110 ust. 9 i art. 112 ust. 12 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oraz art. 76 ust. 4 pkt 15 i art. 182 ust. 5 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Suwałkach działa na podstawie Statutu nadanego przez Radę Miejską w Suwałkach uchwałą nr XLVIII/609/2022 z dnia 27 lipca 2022 r. oraz Regulaminu Organizacyjnego nadanego Zarządzeniem nr 23/22 Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Suwałkach z dnia 1 sierpnia 2022 r. zatwierdzonego przez Prezydenta Miasta Suwałk w dniu 19 sierpnia 2022 r.

Perspektywę wieloletnią w zakresie zadań polityki społecznej wyznacza Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Suwałki do 2025 r. przyjęta uchwałą nr XXIII/281/2016 Rady Miejskiej z dnia 28 września 2016 r.

Zgodnie ze statutem w obszar działania Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Suwałkach, zwanego dalej Ośrodkiem wchodzi w szczególności zadania z zakresu:

- 1) ustawy o pomocy społecznej;
- 2) ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;
- 3) ustawy o świadczeniach rodzinnych;
- 4) ustawy o zasiłku dla opiekuna;
- 5) ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci;
- 6) ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów;
- 7) ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie;
- 8) ustawy o ochronie zdrowia psychicznego;
- 9) ustawy o kombatanach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego;
- 10) ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”;
- 11) ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych;
- 12) ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy;
- 13) ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych;
- 14) ustawy prawo energetyczne;
- 15) ustawy o dodatkach mieszkaniowych;
- 16) ustawy o Karcie Polaka;
- 17) ustawy prawo o ruchu drogowym;
- 18) ustawy Prawo o ochronie środowiska;
- 19) oraz innych ustaw, programów rządowych i samorządowych.

Jako bezpośredni realizator pomocy społecznej, pieczy zastępczej i innych zadań z zakresu polityki społecznej w Mieście Suwałki według stanu na 31 grudnia 2022 r. zatrudniał 176 osób/173,5 etatu, w tym:

- 1) 29 osób/etatów finansowanych w ramach dotacji celowej Wojewody Podlaskiego,
- 2) 144 osoby/141,5 etatów finansowanych z budżetu samorządowego, w tym 18 osób finansowanych z budżetu wojewody (pracownicy socjalni).
- 3) 3 osoby/etaty – okres trwałości Programu „Usługi door-to-door w Mieście Suwałki”

W okresie sprawozdawczym Ośrodek realizował zadania, w szczególności:

1. Z zakresu zadań własnych gminy:

- 1) zasiłki stałe;
- 2) zasiłki i pomoc w naturze;
- 3) gorące posiłki, w tym dożywianie dzieci i młodzieży - realizacja rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu”;
- 4) realizacja programu osłonowego w zakresie ograniczania skutków niedożywienia w Mieście Suwałki na lata 2019 – 2023;
- 5) usługi opiekuńcze;
- 6) prowadzenie ogrzewalni oraz opłata za pobyt w schroniskach dla bezdomnych;
- 7) sprawienie pogrzebu;
- 8) pomoc instytucjonalna;
- 9) wsparcie rodzin pomocą asystenta;
- 10) pomoc z zakresu interwencji kryzysowej (hostel);
- 11) przewóz osób niepełnosprawnych;
- 12) kierowanie do ośrodka wsparcia (DDP).

2. Z zakresu zadań zleconych gminie:

- 1) specjalistyczne usługi opiekuńcze;
- 2) ustalanie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej osób nieubezpieczonych;
- 3) kierowanie do ośrodków wsparcia (ŚDS);
- 4) świadczenia rodzinne i opiekuńcze;
- 5) fundusz alimentacyjny oraz postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych;
- 6) zasiłek dla opiekuna;
- 7) świadczenia wychowawcze;
- 8) wypłata wynagrodzenia za sprawowanie opieki.

3. Należące do właściwości powiatu, w szczególności poprzez:

- 1) pełnienie funkcji organizatora pieczy zastępczej, w tym wsparcie koordynatora;
- 2) wsparcie i wypłata należnych świadczeń rodzinom zastępczym;
- 3) kierowanie dzieci do placówek opiekuńczo - wychowawczych;
- 4) pokrywanie kosztów utrzymania dzieci z terenu miasta umieszczonych w pieczy zastępczej;
- 5) pomoc pieniężną i w naturze usamodzielnianym wychowankom opuszczającym zastępcze formy opieki i placówki resocjalizacyjne;
- 6) prowadzenie mieszkań chronionych;
- 7) wypłatę wynagrodzeń zawodowym rodzinom zastępczym oraz kosztów utrzymania

mieszkań;

- 8) umieszczanie w Domu Pomocy Społecznej „Kalina”;
- 9) rehabilitację społeczną (środki PFRON).

4. Z zakresu administracji rządowej realizowanych przez powiat:

- 1) obsługa Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności;
- 2) pomoc cudzoziemcom.

5. Inne działania Ośrodka:

- 1) odprowadzanie składek na ubezpieczenie zdrowotne uprawnionych świadczeniobiorców;
- 2) wypłata świadczeń dla posiadaczy Karty Polaka;
- 3) realizacja Programu kompleksowego wsparcia dla rodzin „Za życiem”;
- 4) realizacja Programu MRiPS „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” - edycja 2022 współfinansowanego ze środków Funduszu Solidarnościowego;
- 5) realizacja Programu MRiPS „Opieka Wytchnieniowa” - edycja 2022 współfinansowanego ze środków Funduszu Solidarnościowego;
- 6) realizacja Programu „Korpus Wsparcia Seniorów” na 2022 r. współfinansowanego z Fundusz Przeciwdziałania Covid-19;
- 7) realizacja programu wieloletniego „Senior+” na lata 2021-2025 edycja 2022 Moduł I „Utworzenie i wyposażenie Klubu Senior+ w Suwałkach”;
- 8) realizacja programu „Usługi door-to-door w Mieście Suwałki” wdrażanego przez PFRON współfinansowanego w ramach środków EFS;
- 9) realizacja Programu osłonowego w zakresie zmniejszania wydatków mieszkańców Miasta Suwałk z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi na lata 2022-2024;
- 10) prowadzenie postępowań w celu wydawania zaświadczeń dla osób fizycznych, które zamierzają składać wniosek o przyznanie dofinansowania z NFOŚiGW lub wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej w ramach Programu „Czyste powietrze”;
- 11) wydawanie zaświadczeń o sytuacji dochodowej i majątkowej do celów stypendium socjalnego;
- 12) realizacja programu „Aktywny Samorząd”;
- 13) ustalanie uprawnień i wypłata dodatków energetycznych;
- 14) ustalanie uprawnień i wypłata dodatków mieszkaniowych;
- 15) udział w realizacji Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 w ramach Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD);
- 16) organizacja prac społecznie - użytecznych;
- 17) realizacja dodatku osłonowego;
- 18) realizacja dodatku węglowego;
- 19) realizacja dodatku dla gospodarstw domowych i podmiotów wrażliwych;
- 20) realizacja dodatku elektrycznego;
- 21) pomoc obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa;
- 22) akcje społeczne.

6. Działalność związana z merytoryczną obsługą zadań oraz utrzymaniem infrastruktury MOPR - rozdział 85219 Ośrodki pomocy społecznej - w 2022 r. wydatkowano **7.020.081,69 zł** oraz **88.588,47 zł z PFRON**.

I. POMOC ŚRODOWISKOWA

Świadczenia w ramach pomocy społecznej obejmują realizację zadań zleconych i własnych gminy/powiatu oraz zadań objętych programami rządowymi i ministerialnymi.

Adresatami działań pomocy społecznej są osoby i rodziny z grup szczególnego ryzyka. Pomoc społeczna ma nie tylko wspierać rodzinę, ale także reagować na nowe sytuacje, w których się ona znalazła.

Celem pomocy społecznej jest:

- 1) zaspokajanie uzasadnionych potrzeb życiowych osób i rodzin;
- 2) umożliwianie im bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka;
- 3) doprowadzanie w miarę możliwości do życiowego usamodzielniania się osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.

Praca Ośrodka ukierunkowana jest w szczególności na:

- 1) pomoc finansową;
- 2) pomoc rzeczową;
- 3) pomoc instytucjonalną;
- 4) pomoc w formie usług opiekuńczych;
- 5) poradnictwo specjalistyczne;
- 6) pomoc interwencyjną;
- 7) pomoc dla cudzoziemców;
- 8) pracę socjalną polegającą na aktywizowaniu i wzmacnianiu zdolności do wypełniania ról społecznych i zawodowych z wykorzystaniem instrumentów aktywnej integracji.

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Suwałkach zatrudniał 37 pracowników socjalnych do realizacji zadań gminy/powiatu. Statystycznie na jednego pracownika przypada ok.1870 mieszkańców. Miasto podzielone jest na 20 rejonów opiekuńczych.

W 2022 roku do Ośrodka wpłynęło 5.130 wniosków (*spadek o 333*) o udzielenie pomocy w formie zasiłków stałych, gorących posiłków, zasiłków okresowych, zasiłków celowych, pomocy rzeczowej, usług opiekuńczych, umieszczenia w domu pomocy społecznej, skierowania do ośrodków wsparcia.

Bezpośrednio świadczeniami pomocy objęto 1.610 (*spadek o 144*) środowisk rodzinnych liczących 3.032 osób (*spadek o 293*). W 319 przypadkach (*wzrost o 3 środowiska*) były to środowiska wymagające interwencji socjalnej, które po raz pierwszy zwróciły się o wsparcie z pomocy społecznej.

Pracownicy socjalni, załatwiając sprawy podopiecznych w środowisku, przeprowadzili 5.773 rodzinnych wywiadów środowiskowych (*wzrost o 663*) w celu:

- ustalenia uprawnień do świadczeń z pomocy społecznej,
- ustalenia uprawnień do specjalnych zasiłków opiekuńczych,
- weryfikacji specjalnych zasiłków opiekuńczych, świadczeń pielęgnacyjnych, zasiłków dla

opiekuna oraz świadczeń rodzinnych,

- ustalenia możliwości pomocowych oraz opłat za świadczenia i pobyt w instytucjonalnych formach pomocy ze strony najbliższych członków rodziny,
- na potrzeby innych jednostek organizacyjnych pomocy społecznej,
- potwierdzania prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Najczęstsze powody udzielania pomocy w latach 2021 -2022 to:

l.p.	Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin w latach	
		2021	2022
1.	ubóstwo	987	914
2.	niepełnosprawność	868	816
3.	długotrwała choroba	894	849
4.	bezrobocie	579	520
5.	bezzadność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego	317	295
6.	alkoholizm i narkomania	229	225
7.	potrzeba ochrony macierzyństwa	103	95
8.	bezdomność - liczba osób	112	99
9.	przemoc w rodzinie i pomoc interwencyjna	17	15
10.	trudności w przystosowaniu po opuszczeniu zakładu karnego	54	47
11.	zdarzenia losowe i sytuacje kryzysowe	2	4

Znaczącą formą pomocy jest praca socjalna, którą objęto 1.126 środowisk rodzinnych (*spadek o 255 środowisk*). Praca socjalna kierowana jest przede wszystkim do osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym o niskim poziomie wykształcenia, bezrobotnych, z niewydolnością opiekuńczo – wychowawczą i trudnościami w pełnieniu ról społecznych.

Polegała, w szczególności na:

- 1) wspieraniu aktywnej integracji i zdolności do pełnienia ról społecznych i zawodowych przy wykorzystaniu instrumentów aktywizacji społecznej i zawodowej;
- 2) umożliwianiu dostępu do poradnictwa specjalistycznego, usług, terapii, itp.;
- 3) pomocy w uzyskiwaniu uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego;
- 4) poradnictwie w sprawach opiekuńczo - wychowawczych i sprawach życiowych, pomocy w załatwianiu spraw urzędowych z uwzględnieniem wsparcia asystenta rodziny;
- 5) działaniach na rzecz poprawy funkcjonowania rodziny, w tym systematyczną pomoc w rozwiązywaniu konfliktów w rodzinie, wsparcie w rozwiązywaniu problemów przemocy, uzależnień itp.;
- 6) motywowaniu do podejmowania działań w rozwiązywaniu trudnej sytuacji życiowej;

Praca socjalna, o której mowa w art. 45 ustawy o pomocy społecznej może być prowadzona w oparciu o kontrakt socjalny, który zastosowano w odniesieniu do 154 rodzin (*spadek o 12*):

- 1) kontraktów typu „A” – sporządzono 117 w celu rozwiązywania trudnej sytuacji życiowej. z tego:
 - 25 kontraktów z rodzinami objętymi asystentem rodziny,

- 17 kontraktów z osobami bezdomnymi kierowanymi do schronisk,
 - 72 kontrakty w celu poprawy sytuacji życiowej (np. ustalenie stopnia niepełnosprawności, złożenie wniosku o alimenty, uzyskanie świadczeń rodzinnych itp.),
 - 3 kontrakty z rodzinami, wobec których została ograniczona władza rodzicielska;
- 2) kontraktów typu „B” – zawarto z 37 osobami będącymi w szczególnej sytuacji na rynku pracy, o których mowa w art. 49 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U z 2022 r. poz. 690 ze zm.), z tego:
- 17 kontraktów z osobami skierowanymi do realizacji indywidualnego programu zatrudnienia socjalnego w CIS,
 - 20 z osobami skierowanymi do wykonywania prac społecznie – użytecznych.

W wyniku podejmowanych działań w ramach pracy socjalnej 56 rodzin usamodzielniało się, z tego: 30 podjęło zatrudnienie, 21 uzyskało świadczenia z innych systemów zabezpieczenia społecznego, 5 wyemigrowały, 12 osób odstąpiło od realizacji kontraktów socjalnych w związku z czym zostali pobawieni świadczeń z pomocy społecznej.

Ponadto w ramach pracy socjalnej w rodzinach z dziećmi wytaczano powództwa alimentacyjne oraz kierowano sprawy do organów ścigania o przestępstwa z art. 209 kk – 5 wniosków, z tego w 4 odmówiono wszczęcia, 1 postępowanie w toku.

Pracownicy podejmowali interwencje w 24 środowiskach, które zostały zgłoszone przez zaniepokojonych świadków, najczęściej telefonicznie

Realizując zadania związane z pracą socjalną, pracownicy Ośrodka systematycznie współdziałali z innymi jednostkami pomocy społecznej, służbą zdrowia, sądami, policją, szkołami, organizacjami pozarządowymi, parafiami oraz uczestniczyli w spotkaniach zespołu interdyscyplinarnego i grup roboczych ds. przeciwdziałania przemocy.

Pomoc bezdomnym - szczególnie trudną grupą w realizacji pracy socjalnej są osoby bezdomne wykazujące wieloaspektowe dysfunkcje obejmujące sferę społeczną, psychiczną i ekonomiczną.

W okresie jesienno-zimowym uwagę poświęca się zabezpieczeniu potrzeb osób bezdomnych i samotnych polegających na zabezpieczeniu schronienia, odzieży dostosowanej do pory roku i gorących posiłków. Opracowano i rozpropagowano w miejscach publicznie dostępnych (m.in. podmioty służby zdrowia, apteki, dworce, punkty wydawania posiłków, służby miejskie, Policja, Areszt Śledczy, PUP) informator i ulotki o instytucjach udzielających pomocy interwencyjnej, w szczególności osobom bezdomnym i wymagającym pomocy interwencyjnej. We współpracy ze Strażą Miejską w Suwałkach realizowano projekt socjalny „Odczarować bezdomność” adresowany do osób bezdomnych przebywających w miejscach zagrażających zdrowiu lub życiu. Działania polegają na monitorowaniu miejsca pobytu bezdomnych i udzielaniu niezbędnej pomocy.

W grupie bezdomnych odnotowano 99 osób (*spadek o 13*), w tym 6 kobiet. Zjawisko bezdomności stanowi 6,14 % ogólnej liczby korzystających z świadczeń pomocy społecznej. Wśród populacji bezdomnych 12 osób pochodziło z terenu innych gmin. 3 osoby bezdomne powróciły do gmin ostatniego miejsca zameldowania.

W ciągłym zainteresowaniu Ośrodka pozostaje 35 osób bezdomnych (*wzrost o 1*).

Spośród 99 osób bezdomnych, które w 2022 r. zwróciły się o pomoc – 87 osób (*wzrost o 7*) to mieszkańcy Suwałk.

W wyniku prowadzonej pracy socjalnej w 2022 r. ukierunkowanej na wzmacnianie aktywności społecznej, wyjście z bezdomności i uzyskanie samodzielności życiowej, z zastosowaniem m.in. kontraktu socjalnego, indywidualnego programu zatrudnienia socjalnego uzyskano następujące efekty:

- 1 osobę skierowano do środowiskowego domu samopomocy,
- 23 osoby zaktywizowano zawodowo do podejmowania prac dorywczych,
- 6 osób znalazło stałe zatrudnienie,
- 1 osoba podjęła 12 miesięczne leczenie odwykowe stacjonarne,
- 5 osób odbyło terapię odwykową stacjonarną,
- w przypadku 1 osoby wystąpiono z wnioskiem o przymusowe leczenie psychiatryczne bez zgody strony,
- 11 osób złożyło wnioski o przydział lokalu, z tego 1 osoba uzyskała mieszkanie z zasobów komunalnych, a 10 osób zamieszkało w wynajętych lokalach mieszkalnych,
- 2 osoby bezdomne niepełnosprawne skierowano do mieszkania chronionego wspieranego,
- 2 osoby uzyskały świadczenie uzupełniające (500+).

Liczba bezdomnych na dzień 31 grudnia 2022 r. stanowiła 86 osób.

W 2022 r. z zakresu pomocy społecznej Ośrodek realizował następujące formy pomocy:

Zadania własne gminy - świadczenia obligatoryjne

1. **Zasilki stałe** – przyznano **456 osobom** (*wzrost o 5 osób*) – 4.512 świadczeń na kwotę **2.539.762,35 zł** (*wzrost o 278.458,88 zł - rozdział 85216*).
2. **Zasilki okresowe** - przyznano **473 rodzinom** (*spadek o 36*) – 2.032 świadczenia na kwotę **809.338,82 zł** (*spadek o 16.139,64 zł*), z tego dofinansowanie do zadań własnych gminy z budżetu wojewody stanowiło kwotę 807.000 zł), w tym:
 - 1) 312 rodzinom - z powodu bezrobocia – 636.597,82 zł;
 - 2) 40 rodzinom - z powodu długotrwałej choroby – 31.595 zł;
 - 3) 30 rodzinom - z powodu niepełnosprawności – 52.875 zł;
 - 4) 91 rodzinom – z innych powodów – 88.271 zł.
3. W ramach wieloletniego rządowego programu „**Posilek w szkole i w domu**” na lata 2019-2023 pomocy udzielono **1 757 osobom** (*spadek o 239*) na kwotę **2.000.000 zł**, (*rozdział 85230*), z tego:
 - z budżetu wojewody - 1.600.000 zł (*wzrost o 210.000 zł*),
 - z budżetu samorządowego – 400.000 zł (*wzrost o 52.500 zł*).

Udzielona pomoc obejmuje następujące formy:

- 1) **gorące posiłki** – wydawane w szkołach, przedszkolach i 4 punktach miasta - przyznano 639 osobom (*wzrost o 310*) na kwotę 568.420,50 zł, w tym:
 - a) 161 dzieciom w wieku przedszkolnym na kwotę 35.778,50 zł,
 - b) 346 uczniom do czasu ukończenia szkoły ponadpodstawowej na kwotę 236.239,70 zł,
 - c) 124 osobom dorosłym chorym, niepełnosprawnym na kwotę 295.245,30 zł,
 - d) 8 uczniów objęto dożywianiem na podstawie decyzji dyrektorów szkół na kwotę 1.157zł;

- 2) **dowóz posiłków** do miejsca zamieszkania 35 osobom chorym, starszym i niepełnosprawnym, koszt dowozu wyniósł 30.400 zł – 7 995 świadczeń (*spadek o 335*);
- 3) **świadczenie pieniężne** na zakup posiłku lub żywności przyznano 1 482 (*spadek o 323*) osobom w rodzinach na kwotę 1.401.179,50 zł.
4. **Pokrywanie kosztów schronienia** za bezdomnych, dla których właściwą miejscowo jest gmina m. Suwałki (ostatniego zameldowania) przebywających w ośrodkach wsparcia na terenie innych miast i gmin – **91.411,24 zł** (*rozdział 85203*) - 12 osób (*wzrost o 6*) – 2 184 osobodni. Dochody z tytułu odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia wyniosły **12.104,69 zł**. Zasady odpłatności reguluje art. 97 ust. 1a u. o p.s. w przypadku dochodu osiąganego poniżej kryterium dochodowego, zaś uchwała XXXIII/398/2017 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 31 maja 2017 r. w sytuacji, kiedy dochód osoby bezdomnej przekracza kryterium dochodowe.
5. **Sprawienie pogrzebu – 8 osób** dorosłych oraz 2 pogrzeby 68 dzieci zmarłych przed urodzeniem. Wydatkowano kwotę **19.847,72 zł** (*rozdział 85214*).
6. **Usługami opiekuńczymi** objęto **190 osób** (*spadek o 12*), w tym:
- 1) usługami pielęgnacyjnymi - 139 osób;
 - 2) pomocą w prowadzeniu gospodarstwa domowego – 51 osób.
- Koszt usług opiekuńczych wyniósł **2.322.435,32 zł** (*spadek o 471.383,89 zł - rozdział 85228*).
- Odpłatność z tego tytułu stanowiła kwotę 296.289,41 zł.
7. **Program osłonowy w zakresie ograniczania skutków niedożywienia w Mieście Suwałki na lata 2019 – 2023** przyjęty uchwałą nr III/35/2019 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 30 stycznia 2019 r., realizowany zgodnie z § 2 uchwały nr III/34/2019 z dnia 30 stycznia 2019 r. w sprawie zasad zwrotu wydatków za świadczenia z pomocy społecznej. Przyjęte działania osłonowe pozwoliły rodzinom, których dochód przekracza 150% kryterium dochodowego, w szczególności: dzieci, uczniowie i rodziny dysfunkcyjne na uzyskanie pomocy w formie gorącego posiłku na zasadach częściowej odpłatności. Pomocy w formie gorącego posiłku udzielono **247 osobom** (*spadek o 35*), z tego:
- **25** dzieciom do 7. roku życia – 5.267 zł,
 - **86** uczniom do czasu ukończenia szkoły ponadpodstawowej – 40.143,40 zł,
 - **136** osobom dorosłym chorym, niepełnosprawnym, bezrobotnym i innym – 359.985,10 zł.
- Łącznie wydatkowano kwotę 405.395,50 zł** (*spadek o 8.325,26 zł - rozdział 85214*).
- Odpłatność z tytułu przyznanych świadczeń wyniosła 188.091,71 zł.
8. **Wypłata wynagrodzenia dla kuratora** - w oparciu o art. 34 § 1 kodeksu Postępowania administracyjnego w związku z art. 61 ust.1 pkt 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oraz art. 184 Kodeksu Rodzinny i Opiekuńczy Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Suwałkach wystąpił z wnioskiem do sądu o ustanowienie kuratora dla osoby nieznannej z miejsca pobytu. Sąd Rejonowy w Bielsku Podlaskim III Wydział Rodzinny i Nieletnich, postanowieniem z dnia 4 grudnia 2020 r. ustanowił radcę prawnego kuratorem, w celu reprezentowania nieobecnego syna w postępowaniu administracyjnym w sprawie ustalenia opłaty za pobyt ojca w Domu Pomocy Społecznej „Kalina” w Suwałkach – wynagrodzenie ustalono na podstawie 263 k.p.a. w związku z § 1 ust. 2 w zw. z ust. 1

rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 9 marca 2018 r. w sprawie określenia wysokości wynagrodzenia i zwrotu wydatków poniesionych przez kuratorów ustanowionych dla strony w sprawie cywilnej w wysokości **60 zł** (rozdział 85219).

Świadczenia fakultatywne

9. **Zasiłki celowe** na zakup opału, leków, odzieży, obuwia, zaspokojenie niezbędnej potrzeby życiowej, środków czystości, pokrycie kosztów leczenia – przyznano **217 osobom** – 328 świadczeń (spadek o 308) na kwotę **89.879,05 zł** (spadek o 61.531,33 zł), w tym:
1. 298 zasiłków celowych na kwotę – 67.289,05 zł;
 2. 26 zasiłków celowych na zasadach zwrotnych – 7.090 zł;
 3. 4 zasiłki celowe na pokrycie strat w wyniku zdarzenia losowego – 15.500 zł.

Ogółem na realizację zadań własnych gminy z zakresu środowiskowej pomocy społecznej wydatkowano kwotę **8.278.130 zł** (wzrost o 56.164,43 zł), z tego:

1) zasiłki stałe	- 2.539.762,35 zł;
2) zasiłki okresowe	- 809.338,82 zł;
3) realizacja programu „Posiłek w szkole i w domu”	- 2.000.000,00 zł;
4) schronienie	- 91.411,24 zł;
5) sprawienie pogrzebu	- 19.847,72 zł;
6) koszt usług opiekuńczych	- 2.322.435,32 zł;
7) realizacja programu osłonowego w zakresie ograniczania skutków niedożywienia w Mieście Suwałki na lata 2019-2023	- 405.395,50 zł;
8) wynagrodzenie dla kuratora	- 60,00 zł;
9) zasiłki celowe i pomoc w naturze	- 89.879,05 zł.

Zadania zlecone gminy

1. **specjalistyczne usługi opiekuńcze**, którymi objęto:
- 14 osób z zaburzeniami psychicznymi
Łącznie wydatkowano 219.641,23 zł (rozdział 85228 - Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze). Uzyskane *dochody* z tytułu odpłatności stanowiły kwotę – 22.943,31 zł, z czego dochód dla jst. 1.147,17 zł.
2. **Nadawanie uprawnień do świadczeń opieki zdrowotnej** finansowanych ze środków publicznych w trybie decyzji administracyjnej - 78 osobom przyznano uprawnienia i 11 odmówiono (wzrost o 52) – wydatkowano kwotę **7.150 zł** (rozdział 85195).
3. **Wypłata wynagrodzenia za sprawowanie opieki** - Kodeks rodzinny i opiekuńczy przewiduje prawo do wynagrodzenia osobom sprawującym funkcję opiekuna:
- na podstawie postanowienia sądu dokonywano wypłaty 4 opiekunom/5.dzieci w wysokości **20.546,08 zł**, w tym koszty obsługi zadania – **308,19 zł** (1,5%) (rozdział 85219).
4. **Zasiłki celowe cudzoziemcom**, którym udzielono zgody na pobyt ze względów humanitarnych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej – cudzoziemcom mieszkającym i przebywającym na terenie RP, legitymującym się odpowiednimi dokumentami pobytowymi przysługują

świadczenia z pomocy społecznej na ogólnych zasadach – w 2022 r. przyznano 1 rodzinie zasiłek celowy – **500 zł** (rozdział 85231) na częściowe zaspokojenie potrzeb bytowych.

Zadania zlecone powiatu:

Realizacja Indywidualnych Programów Integracji - cudzoziemcom, którzy uzyskali w RP ochronę uzupełniającą udzielono pomocy mającej na celu wspieranie procesu integracji, w ramach indywidualnego programu integracji – pomocy udzielono:

- 1 rodzinie (obywatele Białorusi) liczącej 2 osoby na okres od 1 lipca 2022 do 30 czerwca 2023 r. (12 miesięcy) na łączną kwotę 23.142 zł.
- 1 rodzinie liczącej 2 osoby (Obywatel Ukrainy i Federacji Rosyjskiej na okres od 1 września 2022 r. do 31 sierpnia 2023 r. (12 miesięcy) na łączną kwotę 23.142 zł.

Świadczenia obejmują pokrycie wydatków na utrzymanie, w szczególności na żywność, odzież, obuwie, opłaty mieszkaniowe i pomoc na naukę języka polskiego w okresie 1-6 m-cy w wysokości 1.015 zł/ osobę, od 7-12 m-ca w kwocie 913,50/osobę.

W 2022 r. wypłacono **20.300 zł** (rozdział 85231), 10 świadczeń.

Reasumując, na realizację zadań zleconych z zakresu środowiskowej pomocy społecznej wydatkowano łącznie w 2022 roku kwotę **268.137,31 zł** (spadek o 65.624,37 zł), w tym na:

- 1) specjalistyczne usługi opiekuńcze – 219.641,23 zł;
- 2) koszty wydania decyzji potwierdzających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych – 7.150 zł;
- 3) koszty wynagrodzenia za sprawowanie opieki – 20.546,08 zł
- 4) pomoc dla cudzoziemców – 20.800 zł

II. POMOC INSTYTUCJONALNA

Obok środowiskowej formy pomocy funkcjonuje tzw. system pomocy instytucjonalnej, realizowany wówczas, kiedy pomoc środowiskowa jest niewystarczająca bądź niepełna. W takiej sytuacji osoba bądź rodzina oczekująca pomocy powinna dokonać odpowiedniego wyboru świadczenia w celu poprawy własnego życia. Takim wyborem jest m.in. pobyt w domu pomocy społecznej.

1. Kierowanie do domów pomocy społecznej - zadanie własne gminy

Osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych, przysługuje prawo do umieszczenia w dps.

Od 2004 r. decyzje o skierowaniu i decyzję ustalającą opłatę za pobyt wydaje organ gminy właściwej dla tej osoby w dniu jej kierowania. Gmina, z której został skierowany do dps mieszkaniec ponosi opłatę za pobyt.

Osoby w zależności od stanu zdrowia kieruje się do domu pomocy społecznej odpowiedniego typu. W 2022 r. wydano 46 skierowań (o 6 więcej niż w roku poprzednim).

Mieszkańcy kierowani byli do następujących domów, dla:

- 1) osób przewlekłe psychicznie chorych – 5;
- 2) osób przewlekłe somatycznie chorych – 41 (w tym 40 do DPS „Kalina” w Suwałkach);

W 2022 r. pokrywano koszty pobytu za skierowanych po 1 stycznia 2004 r. mieszkańców Suwałk w następujących Domach:

Lp.	Typ domu - miejscowość	2021 rok			2022 rok		
		liczba		kwota	liczba		kwota
		osoby	Świadczenia		osoby	Świadczenia	
1.	Dom Pomocy Społecznej dla Dzieci Niepełnosprawnej Intelktualnie w Mragowie	3*	32	98.836,57	2	24	80.569,34
2.	Dom Pomocy Społecznej dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej Intelktualnie w Elku	5	60	286.413,68	5	60	288.416,56
3.	Dom Pomocy Społecznej dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej Intelktualnie w Augustowie	1	7	19.995,73	1	12	33.354,30
4.	Dom Pomocy Społecznej w Węgorzewie	2*	10	21.442,00	2	24	52.761,88
5.	Dom Pomocy Społecznej dla osób przewlekłe psychicznie chorych w Nowej Wsi Elckiej	27	290	1.018.497,30	29	318	1.140.447,67
6.	Dom Pomocy Społecznej „Jaśki” Kolonia Olecko	2	24	78.384,64	2	24	92.835,22
7.	Powiatowy Dom Pomocy Społecznej w Siemiatyczach	5	60	170.130,88	5	50	171.172,16
8.	Dom Pomocy Społecznej w Szczytnie	1	12	30.884,77	1	6	18.730,44
9.	Dom Pomocy Społecznej w Garbarach	3	33	88.094,67	3	36	104.633,02
10.	Dom Pomocy Społecznej w Sejnach	7	75	169.713,19	6	63	156.304,54
11.	Dom Pomocy Społecznej w Kowalach Oleckich	5	55	140.153,26	5**	44	117.482,35
12.	Dom Pomocy Społecznej „Rokitnik” w Białowieży	2	24	69.882,76	2	20	73.475,34
13.	Dom Pomocy Społecznej w Choroszczy	2	14	42.814,86	2	17	57.940,57
14.	Dom Pomocy Społecznej w Nasielsku	1	12	50.726,72	1	12	55.048,96
15.	Dom Pomocy Społecznej „Michała Archaniola” w Sztyldaku	3	36	81.060,66	3	36	90.967,24
16.	Dom Pomocy Społecznej dla osób przewlekłe psychicznie chorych w Jąłowce	2	24	86.930,52	2	24	100.821,10
17.	Dom Pomocy Społecznej w Przasnyszu	8	88	218.189,46	7	84	228.427,22
18.	Dom Pomocy Społecznej w Radzyminie	2	24	97.216,88	2	24	108.116,00
19.	Dom Pomocy Społecznej w Mońkach	0	0	0,00	1**	6	20.653,98
20.	Dom Pomocy Społecznej dla kobiet przewlekłe psychicznie chorych w Robercinie	1	12	33.408,72	1	12	37.205,96
21.	Dom Pomocy Społecznej w Górze Kalwarii	2	13	41.199,42	2	24	95.580,32
22.	Dom Pomocy Społecznej JAWOR w Markowskich	7	66	204.128,73	6	63	206.804,13
23.	Dom Pomocy Społecznej w Mikołajkach	2	17	32.300,04	1	12	31.129,96
24.	Dom Pomocy Społecznej w Makowie Mazowieckim	1	12	37.346,30	1	12	43.765,22
25.	Dom Pomocy Społecznej w Giżycku	0	0	0,00	1***	1	4.981,42
Razem		94	1002	3.122.200,77	92	1008	3.411.624,90
Liczba osób według stanu na 31 grudnia.		86			83		

Dom Pomocy Społecznej „Kalina” w Suwałkach	111	1069	Koszt w DPS	123 ***	1134	Koszt w DPS
Stan na 31 grudnia	85			92		

*1 osoba przeniesiona w trakcie roku 2021 z DPS w Mrągowie do DPS w Węgorzewie

** 1 osoba przeniesiona w trakcie roku 2022 z DPS w Kowalach Oleckich do DPS w Mońkach

*** 1 osoba przeniesiona w trakcie roku 2022 z DPS „Kalina” w Suwałkach do DPS w Giżycku

Łącznie wydatkowano kwotę **3.411.624,90 zł** (wzrost o 289.424,13 zł - rozdział 85202) za 92 mieszkańców Suwałk umieszczonych na terenie innych powiatów, do których trafiło w 2022 r. **6 mieszkańców** (o 6 mniej niż w poprzednim roku), 1 osoba trafiła do Zakładu Opiekuńczo-Pielęgnacyjnego i 1 zrezygnowała.

Spośród osób umieszczanych na terenie innych powiatów dominują osoby z zaburzeniami psychicznymi. W roku sprawozdawczym umieszczono 5 osób, z czego 4 bez zgody na podstawie postanowień sądowych.

Do wnoszenia opłaty za pobyt w domu pomocy społecznej zobowiązany jest mieszkaniec w wysokości nie wyższej niż 70% posiadanego dochodu. Poza mieszkańcem domu obowiązani są w drugiej kolejności małżonek, zstępni przed wstępnymi, w sytuacji, gdy ich dochód na osobę przekracza 300% kryterium dochodowego (tj. od 1 stycznia 2022 r. - 2.328 zł w przypadku osoby samotnej i 1.800 zł na osobę w rodzinie).

W 2022 r. wysokość opłat stanowiła różnicę między dochodem osoby obowiązanej, a kwotą 2328 zł, w przypadku osoby samotnej - 1800 zł. Wpływy z tytułu opłat osób zobowiązanych w 2022 r. stanowiły kwotę **451.485,67 zł**.

Na umieszczenie w domach pomocy społecznej według stanu na 31 grudnia 2022 r. nie oczekiwała żadna osoba.

2. Umieszczanie w Domu Pomocy Społecznej „Kalina” w Suwałkach – zadanie własne powiatu.

Dom Pomocy Społecznej „Kalina” prowadzony przez m. Suwałki ma charakter ponadlokalny w związku z czym tut. Ośrodek wydawał decyzje o umieszczeniu dla wszystkich ubiegających się. W toku prowadzonych postępowań umieszczono:

- 18 osób z terenu innych gmin,
- 38 osób z m. Suwałki (o 9 więcej niż w roku poprzednim).

Według stanu na 31 grudnia 2022 r. DPS „Kalina” w Suwałkach 2 osoby oczekiwały na umieszczenie.

3. Kierowanie do ośrodków wsparcia

1) Domu Dziennego Pobytu „Kalinka” – zadanie własne gminy

Od 2017 r. na bazie DPS „Kalina” w Suwałkach funkcjonuje ośrodek wsparcia przeznaczony dla seniorów naszego miasta, którzy z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności wymagają okresowego wsparcia. Dom liczy 15 miejsc, funkcjonuje w dni robocze w godz. 7:00 – 17:00. Realizuje usługi w postaci opieki dziennej, terapii zajęciowej, zajęć ogólnousprawniających i integracji.

W okresie sprawozdawczym wydano 9 decyzji kierujących i ustalających odpłatność. Z usług domu skorzystało 16 osób.

Zasady odpłatności reguluje uchwała nr LI/621/2018 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 25 września 2018 r. w sprawie szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w Domu

2) Ośrodki wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi – zadanie zlecone

- a) **Środowiskowy Dom Samopomocy w Suwałkach, ul. Filipowska 20D** – dom liczy 35 miejsc z usług domu skorzystało 40 osób (*o 5 mniej*). W okresie sprawozdawczym wydano 31 decyzji administracyjnych, w tym 3 decyzje kierujące nowych uczestników i 3 decyzje odmowne z powodu braku miejsc.
- b) **Środowiskowy Dom Samopomocy prowadzony na zlecenie jest przez Stowarzyszenie „Aktywni Tak Samo” w Suwałkach** – dom liczy 34 miejsca. Z usług domu skorzystało 39 uczestników (*o 2 więcej*). W 2022 r. wydano 49 decyzji, w tym 4 decyzje kierujące nowych uczestników i 3 decyzje odmowne z powodu braku miejsc.

Od 1 czerwca 2021 r. usługi w ośrodkach wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi świadczone są bezpłatnie.

III. INTERWENCJA KRYZYSOWA I PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY W RODZINIE

Interwencja kryzysowa stanowi zespół interdyscyplinarnych działań podejmowanych na rzecz osób i rodzin będących w stanie kryzysu. Ośrodek realizował następujące zadania:

1. Poradnictwo specjalistyczne

- 1) **poradnictwo psychologiczne** – indywidualne porady i konsultacje psychologiczne ukierunkowane na analizę i rozwiązania zgłaszanych problemów – pomocą objęto 145 osób (*spadek o 26*), udzielając 616 porad i konsultacji (*o 34 mniej*), w tym również poza siedzibą Ośrodka;
- 2) **poradnictwo z zakresu prawa i procedur prawnych**, które dotyczyło pomocy z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego, cywilnego, postępowania w sprawach cywilnych, prawa karnego osobom uwięzionym w przemoc oraz znajdującym się w trudnych sytuacjach kryzysowych. Z poradnictwa skorzystały **147 osoby** (*o 3 więcej*). Udzielono **271 porad** (*wzrost o 31*);

2. Terapia i wsparcie rodzin doświadczających sytuacji kryzysowych

- 1) **terapia interwencyjna**, której celem jest osiągnięcie optymalnego poziomu funkcjonowania. Poprzedzona diagnozą w ramach poradnictwa, objęto: **4 osoby, 21 sesji**;
- 2) **grupa wsparcia dla osób uwięzionych w przemoc** – prowadzona przez psychologa w oparciu o program z elementami edukacji, którego celem jest pomoc i wsparcie w nabywaniu umiejętności przezwyciężania przemocy w rodzinie. W 2022 r. zrealizowano 2 edycje spotkań grupy wsparcia, z których skorzystało **17 osób**.

3. Zapewnienie bezpiecznego schronienia (interwencyjne przyjęcia również w godzinach popołudniowych i nocnych) - całodobowe schronienie w hostelu zapewniono 1 rodzinie (*o 2 mniej*) liczącej 3 osoby, w tym 2 dzieci znajdujących się w sytuacjach kryzysowych. Pobyt był jednodniowy w łącznej liczbie **3 osobodni** (*spadek o 6 osobodni*). Pobyt spowodowany był sytuacją kryzysową związanych z utratą „dachu nad głową”.

4. Tymczasowe schronienie i interwencyjny pobyt zapewniano w Ogrzewalni dla Osób Bezdomnych i Nietrzeźwych – prowadzenie ogrzewalni powierzono Ośrodkowi od m-ca

września 2022 r. Pobyt zapewniono 80 osobom, dokonano 279 przyjęć, które przebywały 1764 osobodni, z tego:

- 13 osób dowiezionych zostało przez straż miejską,
- 47 osób przez policję,
- 1 osoba przez transport medyczny,
- pozostałe 19 osób to osoby bezdomne przebywające na terenie Suwałk.

Koszt realizacji zadania wyniósł **288.438,92 zł** (rozdział 85295).

5. **Bezpieczeństwo i interwencja w sytuacji zdarzeń traumatycznych o skali masowej** – psychologowie pełnili dyżury pod telefonem zgodnie z przyjętym harmonogramem. Udzielono 5 interwencji psychologicznych w sytuacjach, które nie miały charakteru masowego, a wystąpiły w sytuacjach traumatycznych rodzin dotkniętych wypadkami.
6. **Interwencje w środowisku** – reagowano na 13 (*spadek o 17*) zgłoszenia zaniepokojonych świadków lub osoby anonimowe. Dokonywano diagnozy i weryfikacji zgłoszonych zdarzeń.
7. **Zespół Interdyscyplinarny** odbył 4 posiedzenia (w dniach 20 stycznia; 14 kwietnia; 13 lipca; 12 października) poświęcone bieżącej pracy interdyscyplinarnej oraz doskonaleniu metod współpracy, a także analizy i podsumowania realizacji Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2017-2021. Opracowano również program na lata 2022-2026. Dokumenty dostępne na www.mopr.suwalki.pl w zakładce programy
Obsługę administracyjno-biurową Zespołu Interdyscyplinarnego zapewnia Ośrodek.
8. **W ramach zespołu interdyscyplinarnego realizowano procedurę „Niebieskie Karty”** – prowadzono **241 spraw** (*o 17 mniej w porównaniu do poprzedniego roku*). W ramach Zespołu Interdyscyplinarnego w roku 2022 powołano 162 grupy robocze (*o 24 mniej*) oraz 79 procedur kontynuowano z lat poprzednich Grupy robocze odbyły **739 spotkań** (*o 69 mniej*). Ogółem procedurą „Niebieskie Karty” objęto 230 rodzin, liczących 771 osób (*mniej o 2*), w tym: 238 kobiet (z tego: 2 niepełnosprawnych, 17 osób powyżej 65 r. ż.), 257 mężczyzn (z tego: 1 niepełnosprawny, 14 osób powyżej 65 r.ż.) i 276 dzieci, w tym 1 niepełnosprawne
Efektem pracy grup roboczych było:
 - 1) zakończenie działań w 178 rodzinach z tego w 129 ustała przemoc, w 49 przypadkach stwierdzono brak zasadności podejmowania działań;
 - 2) skierowanie 15 (*o 2 mniej*) wniosków do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych o zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu;
 - 3) w przypadku 7 rodzin (*o 9 mniej*) wystąpiono do Sądu Rejonowego w Suwałkach III Wydział Rodzinny i Nieletnich z wnioskami o wgląd w sytuację dziecka oraz skontrolowanie władzy rodzicielskiej;
 - 4) złożono 3 zawiadomienia do Prokuratury Rejonowej w Suwałkach o podejrzeniu popełnienia przestępstwa w rodzinie;
 - 5) w ramach współpracy z instytucjami i organizacjami na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie udzielono 96 odpowiedzi na wnioski o udostępnienie danych osobowych (KMP, Sądy, Prokuratura);
 - 6) pracownicy socjalni odbyli ok. 441 wizyt (*o 192 więcej*) diagnozujących i monitorujących

środowiska dotknięte i zagrożone przemocą, udzielili 395 porad socjalnych.

7. Realizacja **Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie:**

- 1) zorganizowano 2 edycje **programu korekcyjno-edukacyjnego** (I edycja od 1.03 do 23.05.2022 r.; II edycja od 20.08 do 23.10.2022 r.) skierowanego do sprawców przemocy w rodzinie. Zajęcia odbywały się na terenie MOPR i AŚ w Suwałkach. Działaniami o charakterze naprawczym, ukierunkowanym na przerwanie przemocy poprzez weryfikację postaw i zmianę zachowań, objęto grupę **30 mężczyzn** stosujących przemoc w rodzinie. Program ukończyły 22 osoby (udział w min. 75% zajęć). Wydatkowano kwotę **26.942,42 zł** (*rozdział 85205*);
- 2) **program psychologiczno-terapeutyczny** – realizowany od kwietnia do grudnia 2022 r. – nakierowany na niwelowanie negatywnych zachowań u osób stosujących przemoc w rodzinie oraz rozwijanie umiejętności i samokontroli oraz konstruktywnego współżycia w społeczeństwie. Uczestniczyło **7 osób**, wszyscy ukończyli program. Wydatkowano kwotę **6.291,66 zł** (*rozdział 85205*);
- 3) **działania monitorujące sprawców przemocy w rodzinie** – prowadzono monitoring i ewaluację 24 osób, które w minionym roku ukończyły programy naprawcze. Badanie skuteczności oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych uzyskano w odniesieniu do 24 osób. Zgromadzona analiza wskazuje, iż spośród badanych 2 osoby powróciły do zachowań polegających na stosowaniu przemocy. Dokonana analiza osób badanych pozwala stwierdzić, że oddziaływania naprawcze wpłynęły na eliminację niepożądanych zachowań. Uczestnicy nabyli umiejętności radzenia sobie z agresją. Poszerzyli wiedzę z zakresu wiadomości na temat przemocy, jej skutków, form, mechanizmów oraz zwiększyli poziom odczuwanej odpowiedzialności za popełniane czyny. Działania monitorujące zostały sporządzone za pomocą ankiet z uczestnikami programu. w niektórych przypadkach poparte rozmowami z członkami ich rodzin

8. Upowszechnianie wiedzy o zjawisku przeciwdziałania przemocy w rodzinie:

- 1) opracowanie i dystrybucja plakatów, informatorów dotyczących możliwości uzyskania pomocy i wsparcia na terenie miasta – nakład 200 szt.;
- 2) zamieszczanie na stronie internetowej MOPR oraz tablicy ogłoszeń informacji o przedmiotowej problematyce, skutkach i działaniach, a także w szkołach, przychodniach, kościołach, sądach;
- 3) włączono się do Ogólnopolskiej kampanii „19 dni przeciwko przemocy i krzywdzeniu dzieci i młodzieży”, poprzez:
 - dystrybucję plakatu promującego kampanię – nakład 50 szt.,
 - udział w konferencji podsumowującej,
 - wykład w AŚ w Białymstoku.

Na realizację zadania z zakresu interwencji kryzysowej i przeciwdziałania przemocy w rodzinie w 2022 r. wydatkowano kwotę: **846.859,21 zł, z tego:**

- 525.186,21 zł – F/przeciwalkoholowy (*rozdział 85154*),

- 288.438,92 zł – F/przeciwalkoholowy (rozdział 85295),
- 33.234,08 zł - dotacja celowa wojewody (rozdział 85205).

IV. WSPARCIE RODZINY I SYSTEMU PIECZY ZASTĘPCZEJ – ZADANIE WŁASNE POWIATU/GMINY

Wraz z wejściem w życie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wsparciu rodziny i systemie pieczy zastępczej zadania w zakresie pieczy zastępczej wykonuje starosta/prezydent za pośrednictwem m.in. organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.

Od 1 stycznia 2012 r. zadania Organizatora Pieczy Zastępczej – uchwałą nr XII/118/2011 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 28 września 2011 r. zmieniająca uchwałę w sprawie uchwalenia statutu MOPR w Suwałkach powierzono Miejskiemu Ośrodkowi Pomocy Rodzinie w Suwałkach.

Zgodnie z art. 176 i art. 180 ustawy o wsparciu rodziny i systemie pieczy zastępczej opracowano i realizowano 3-letni Miejski Program Wspierania Rodziny i Rozwoju Pieczy Zastępczej w Mieście Suwałki na lata 2022-2024 przyjęty uchwałą Nr XLVII/590/2022 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 29 czerwca 2022 r. Celem programu jest realizacja zadań zmierzających do wspomagania rodziny naturalnej w realizacji zadań opiekuńczo-wychowawczych, profilaktyka, tworzenie stabilnego i trwałego środowiska wychowawczego, rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej, zabezpieczenia usług świadczonych przez instytucjonalną pieczę zastępczą oraz podejmowanie działań na rzecz usamodzielnienia wychowanków opuszczających pieczę zastępczą. Działania wynikające z programu odzwierciedla dalsza część opracowania. Istotę programu stanowi określenie limitu zawodowych rodzin zastępczych. W 2022 nie zawarto umowy na kolejną zawodową rodzinę zastępczą z uwagi na brak chętnych do pełnienia tej funkcji.

Zadania z zakresu pieczy zastępczej w Ośrodku realizował pracownik socjalny, psycholog, 2 pedagogów, 1 specjalista pracy z rodziną, 3 asystentów rodziny i 7 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej.

Zadaniem Ośrodka m.in. jest sporządzanie sprawozdań rzeczowo – finansowych z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 187 ust.3 ustawy. W 2022 r. Ośrodek sporządzał, a następnie przekazywał wymagane sprawozdania rzeczowo-finansowe z wykonywania zadań przez gminę oraz powiat do Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego.

W okresie sprawozdawczym na terenie m. Suwałki funkcjonowało 141 rodzin zastępczych (*o 4 więcej niż w roku poprzednim*), w których przebywało 189 dzieci z terenu Suwałk, 26 z innych powiatów oraz 1 dziecko niezamieszkujące na terytorium RP, z tego:

- rodzin spokrewnionych - 91 – 129 dzieci,
- niezawodowych – 40 – 50 dzieci,
- zawodowych – 9 – 29 dzieci,
- rodzinny dom dziecka 1 - 8 dzieci.

Natomiast na terenie innych powiatów przebywało 52 dzieci z suwalskich rodzin.

Na podstawie postanowień sądu do rodzinnej pieczy zastępczej trafiło 28 dzieci (*o 14 mniej*), których

miejszem zamieszkania jest m. Suwałki.

Liczba dzieci przebywających w rodzinach zastępczych w latach 2020-2022

lata	Liczba dzieci z m. Suwałk przebywających w rodzinach zastępczych/umieszczonych w danym roku			Liczba dzieci z przebywających w rodzinach zastępczych w m. Suwałki	
	na terenie m. Suwałki	na terenie innych powiatów	Razem	z terenu innych powiatów	niezamieszkującym na terenie RP
2020	179/31	44/6	223/37	28	1
2021	185/33	51/9	236/42	29	1
2022	189/22	52/6	241/28	26	1

1. Pomoc finansowa z tytułu pobytu w pieczy zastępczej.

W 2022 r. Miasto Suwałki zobowiązane było do ponoszenia kosztów utrzymania w pieczy zastępczej za **241 dzieci** oraz realizowało zadania z zakresu pieczy zastępczej na rzecz innych powiatów na podstawie zawartych porozumień (26 dzieci przebywających w pieczy zastępczej na terenie m. Suwałki i 1 dziecka nie zamieszkałego na terenie RP przed umieszczeniem).

Rodzinie zastępczej oraz prowadzącemu rodzinny dom dziecka na każde umieszczone dziecko, przysługują świadczenia na pokrycie kosztów jego utrzymania, nie niższe niż kwoty:

- 785 zł miesięcznie – w przypadku dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej spokrewnionej,
- 1189 zł miesięcznie – w przypadku dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej zawodowej, rodzinie zastępczej niezawodowej lub rodzinnym domu dziecka,
- oraz dodatki niezależnie od typu rodziny, m.in.: wychowawczy (500 zł miesięcznie- wypłacany do 31.05.2022 r.), dodatek na dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub umieszczone na podstawie ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich (239 zł miesięcznie) i inne, o których mowa w ustawie.
- w 2019 r. wprowadzono dodatek do wysokości świadczenia wychowawczego dzieciom przebywającym w instytucjonalnej pieczy zastępczej – 500 zł/m-nie, który wypłacano do 31 maja 2022 r., a obecnie obowiązek ten przejął ZUS.

Struktura wydatków przedstawia się następująco:

Lp.	Rodzaj pomocy	Dzieci z m. Suwałki przebywające w pieczy zastępczej		Razem =kol. 3+4	Dzieci niemające miejsca zam. na ter. RP	Dzieci z innych powiatów na terenie Miasta Suwałk	Razem =kol.5+6+7
		w m. Suwałki	na terenie innych powiatów				
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Pomoc z tytułu kosztów utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej	1.902.954,45	603.463,41	2.506.417,86	13.978,00	254.537,36	2.774.933,22
	liczba rodzin	121	35	X	1	24	X
	liczba dzieci w tym:	189	52	241	1	26	268
	-pełnoletnich wychowanków	31	7	38	0	12	50
	liczba świadczeń	2 289	691	2980	12	345	3337
2.	Jednorazowe świadczenia z tytułu dziecka przyjętego do pieczy zastępczej	25.857,22	8.000,00	33.857,22	0	5.087,00	38.944,22

	liczba dzieci	24	2	26	0	2	28
3.	Dodatek wychowawczy	351.275,81	0	351.275,81	2.500,00	31.834,09	385.609,90 oraz ze zwrotów br. 372,58 zł
	liczba rodzin	87	0	87	1	12	100
	liczba dzieci	147	0	147	1	14	162
	liczba świadczeń	734	0	734	5	65	804
4.	Dodatek w wysokości świadczenia wychowawczego	56.341,94	0	56.341,94	0	5.000,00	61.341,94
	liczba dzieci	24	0	24	0	2	26
	liczba świadczeń	114	0	114	0	10	124
5.	Wynagrodzenia zawodowych rodzin zastępczych	442.226,20	120.253,11	562.479,31	0	0	562.479,31
	liczba rodzin	10	4	14	0	0	14
	liczba świadczeń	120	48	168	0	0	168
6.	Wynagrodzenia rodzin pomocowych	1.785,96	0	1.785,96	0	0	1.785,96
	Liczba rodzin	3	0	3	0	0	3
	Liczba świadczeń	4	0	4	0	0	4
7.	Wynagrodzenie z tytułu pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich	23.186,70	0	23.186,70	0	0	23.186,70
	liczba rodzin	4	0	4	0	0	4
	liczba świadczeń/godzin	1173	0	1173	0	0	1173
8.	Koszty niezbędnego remontu	37.253,38	0	37.253,38	0	0	37.253,38
	liczba rodzin	3	0	3	0	0	3
	liczba świadczeń	6	0	6	0	0	6
9.	Koszty utrzymania lokalu	103.986,16	41.200,40	145.186,56	0	0	145.186,56
	liczba rodzin	10	6	16	0	0	16
	liczba świadczeń	120	49	169	0	0	169
Razem	Wydatki, z tego	2.944.867,82	772.916,92	3.717.784,74	16.478,00	296.458,45	4.030.721,19
	dotacja wojewody	X	X	407.617,75	16.478,00	36.834,09	460.929,84
	Dochody (= w.1+2+5+6+7+8+9)					259.624,36	

Wg stanu na dzień 31 grudnia 2022 r. w rodzinnej pieczy zastępczej przebywało 221 dzieci z m. Suwałk, z tego:

- w m. Suwałki – 173;

- na terenie innych powiatów – 48,

Z terenu innych powiatów w suwalskich rodzinach przebywało 20 dzieci i 1 dziecko nie mające miejsca zamieszkania na terytorium RP.

Na terenie miasta funkcjonuje 127 rodzin zastępczych, z tego:

- 1) rodziny spokrewnione – 84 – 118 dzieci;
- 2) rodziny niezawodowe – 33 – 44 dzieci;
- 3) rodziny zawodowe – 9 – 24 dzieci;
- 4) rodzinny dom dziecka – 1 – 8 dzieci.

2. Opłata za pobyt dzieci w pieczy zastępczej

Zgodnie z art. 193 ust.1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej za pobyt dziecka w pieczy zastępczej rodzice ponoszą miesięczną opłatę w wysokości przyznanych świadczeń oraz dodatków, o których mowa w art. 80 ust. 1 i art. 81 ustawy – w przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej spokrewnionej, rodzinie zastępczej zawodowej, rodzinie zastępczej niezawodowej lub rodzinnym domu dziecka.

W 2022 roku wobec 241 dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej żaden z rodziców nie został zobowiązany do ponoszenia opłat.

Wobec 138 rodziców zgodnie z uchwałą nr XIX/198/2012 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 29 lutego 2012 r. w sprawie szczegółowych warunków umarzania w całości lub w części, odraczania terminu płatności, rozkładania na raty lub odstępowania od ustalenia opłaty za pobyt dziecka przebywającego w pieczy zastępczej odstąpiono od ustalania zobowiązań, ponieważ zdecydowana większość rodziców posiada niskie dochody tj. poniżej 1.350 zł/na osobę.

W 29 przypadkach pomimo prowadzonych postępowań nie udało się ustalić sytuacji socjalno-bytowej rodziców z powodu braku danych dotyczących miejsca zamieszkania, pozostawienia dziecka w szpitalu, nieustalonego ojcostwa bądź sieroctwa.

Na potrzeby realizacji zadań pracownik socjalny przeprowadził 46 wywiadów środowiskowych w celu udzielenia stosownych świadczeń oraz 119 postępowań w trybie k.p.a. w celu ustalenia bądź odstąpienia od ustalenia opłaty za pobyt dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.

Wpływy z tytułu odpłatności z lat ubiegłych w 2022 r. wyniosły 759,45 zł i były efektem prowadzonego postępowania egzekucyjnego w administracji.

3. Przekazywanie do biur informacji gospodarczej danych o powstaniu zaległości.

W przypadku powstania zaległości z tytułu nieponoszenia opłaty, za okres dłuższy niż 12 miesięcy przekazuje się do biur informacji gospodarczej informację gospodarczą o powstaniu tej zaległości. W ewidencji pięciu biur pozostaje 14 osób.

4. Dochodzenie świadczeń alimentacyjnych – powiat zobowiązany do finansowania pobytu dziecka w pieczy zastępczej może dochodzić na rzecz dziecka przebywającego w pieczy zastępczej świadczeń alimentacyjnych.

W okresie sprawozdawczym wystąpiono z 4 powództwami o zasądzenie świadczeń alimentacyjnych na rzecz 7 dzieci. Alimenty zasądzono na rzecz 1 małoletniego przebywającego w rodzinie zastępczej. Wobec 6 toczy się postępowanie.

5. Prowadzenie rejestru o osobach:

- 1) zakwalifikowanych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej lub niezawodowej – 2 rodziny (2 osoby);
- 2) pełniących funkcję rodziny zastępczej zawodowej i niezawodowej – 43 rodzin.

Rejestr zawiera szereg informacji, o których mowa w art. 46 ust. 2 ustawy. Dane z rejestru oraz jego aktualizację przekazywano do właściwego sądu.

6. Pomoc przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich – w sytuacji, gdy w rodzinie zastępczej zawodowej przebywało więcej niż troje dzieci, na wniosek 4 rodzin

zatrudniano 3 osoby do sprawowania opieki i przy pracach gospodarskich. W 3 rodzinach pomoc sprawowano w wymiarze po 40 godzin miesięcznie, w jednej 60 godzin z uwagi na większą niż 4. dzieci. Łącznie zrealizowano 1 173 godziny.

7. Opieka i wsparcie asystenta rodziny – zadanie własne gminy

Uzupełnieniem pracy socjalnej w odniesieniu do rodzin przeżywających trudności opiekuńczo - wychowawcze była **pomoc i wsparcie 3 asystentów rodziny** - którzy ogółem objęli opieką 61 (21 nowych) rodzin liczących 109 dzieci oraz 34 przebywających w pieczy zastępczej.

Rodziny opieką asysty objęte zostały:

- na podstawie postanowienia Sądu Rodzinnego i Nieletnich - 28 rodzin (15 nowych);
- na wniosek pracownika socjalnego – 33 rodziny (6 nowych).

Wśród ogółu rodzin występuje:

- wielodzietność - 19 rodzinach,
- ograniczenie władzy rodzicielskiej – 59 rodzin, z tego 19 odebrano prawo do sprawowania opieki (dzieci w pieczy zastępczej).

Narzędziem pracy asystenta jest plan pracy z rodziną.

Do zadań asystenta, w szczególności należy:

- 1) opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym – 59, z czego 19 nowych planów. Z 2 rodzinami nie sporządzono planów z uwagi na krótki okres współpracy
- 2) opracowanie, we współpracy z członkami rodziny i koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, planu pracy z rodziną, który jest skoordynowany z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej- 19 planów;
- 3) udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego – (59 rodzin – trening budżetowy, 22 – nauka dbania o porządek, 35 - nauka dbania o higienę osobistą, 59 - edukacja zdrowotna, 21 osób - kontynuuje leczenie psychiatryczne, 4 osoby - podjęły leczenie psychiatryczne, 1 ukończyła leczenie psychiatryczne, 5 osób - kontynuuje leczenie odwykowe, 3 osoba podjęła leczenie odwykowe);
- 4) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych - 37 rodzin, w tym 2 w uzyskaniu alimentów, 2 o uregulowanie kontaktów z dziećmi, 2 uzyskały prawo do dodatku mieszkaniowego, 3 poprawiły warunki mieszkaniowe, 3 uzyskały prawo do funduszu alimentacyjnego, 17 korzysta z Karty Dużej Rodziny, 45 z Suwalskiej Karty Mieszkańca;
- 5) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów psychologicznych – 15 rodzinom umożliwiono dostęp do pomocy psychologa;
- 6) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi – 51 rodzin (zapoznano z właściwymi postawami rodzicielskimi, metodami wychowawczymi, fazami rozwoju dziecka), 24 rodziny – poznały typowe ryzykowne zachowania młodzieży, 33 rodziny - zmotywowano do kontaktów z wychowawcami, 28 rodzin- nauka pomocy w odrabianiu lekcji, 33 rodziny- zapoznano z zagrożeniami pozostawienia dzieci bez opieki, 55 - zapoznano z metodami rozwiązywania konfliktów i poprawy relacji, w 45 rodzinach

prowadzono monitoring sytuacji uczniów poprzez kontakty z wychowawcami i pedagogami szkolnymi, wystąpiono do wychowawców szkolnych o opinie dla 81 uczniów, pozyskano 116 opinii;

- 7) wspieranie aktywności społecznej rodzin - wszystkie rodziny otrzymywały na bieżąco informacje dot. sposobów i miejsc spędzania czasu wolnego z możliwością wykorzystania bonu turystycznego, motywowano rodziny do uczestnictwa wraz z dziećmi w lokalnych imprezach i festynach;
- 8) motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych – 2 osoby podjęły prace społecznie użyteczne w MOPR w Suwałkach, 2 uczestniczyły w indywidualnym programie zatrudnienia socjalnego w Centrum Integracji Społecznej w Suwałkach;
- 9) udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej - 8 osób podjęło zatrudnienie, 10 osób - systematycznie podejmuje prace dorywcze. 25 kontynuuje zatrudnienie, bieżące zapoznawanie z ofertami na lokalnym rynku pracy. 4 osobom udzielono pomocy w napisaniu dokumentów aplikacyjnych;
- 10) motywowanie do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców, mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych - 4 rodziców ukończyło „Szkółę dla rodziców”;
- 11) udzielanie wsparcia dzieciom, w szczególności poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych - 9 dzieci uczęszczało na zajęcia wyrównawcze w szkole, 11 dzieci - uzyskało opinię z Poradni Pedagogiczno-Psychologicznej w Suwałkach, 3 dzieci - pozostaje pod opieką specjalistów w Stowarzyszeniu Pomocy Dzieciom Specjalnej Troski w Suwałkach, 11 dzieci korzysta z pomocy psychologa;
- 12) podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin – sporządzono 4 wnioski do Sądu Rodzinnego i Nieletnich w Suwałkach o wgląd w sytuację dziecka wysłano 7 pism do dzielnicowych KMP w Suwałkach o monitorowanie sytuacji rodziny;
- 13) prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci – 59 rodzin;
- 14) dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny, nie rzadziej niż co pół roku – 74 oceny. czego następstwem było sporządzenie 4 modyfikacji planów pracy z rodziną;
- 15) monitorowanie funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną – 2 rodziny w związku z powrotem dzieci do rodzin biologicznych;
- 16) sporządzanie, na wniosek sądu, opinii o rodzinie i jej członkach-5 opinii, 242 sprawozdania;
- 17) współpraca z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, właściwymi organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny - uczestnictwo w 4 rozprawach sądowych o ograniczenie władzy rodzicielskiej, udział w 1 komisji MKRPA, 248 kontaktów z kuratorami sądowymi, 432 z pracownikami socjalnymi, 92 z koordynatorami rodzinnej pieczy zastępczej, 10 z dzielnicowymi KMP w Suwałkach, udział w 9 posiedzeniach dotyczących okresowej oceny dzieci przebywających w pieczy zastępczej, 33 kontakty

z POW w Suwałkach i Domem dla Dzieci w Pasymiu, 59 kontaktów z pedagogami szkolnymi;

18) współpraca z zespołem interdyscyplinarnym lub grupą roboczą lub innymi podmiotami, których pomoc przy wykonywaniu zadań uzna za niezbędną - uczestnictwo w 6 posiedzeniach grup roboczych zgodnie z procedurą NK;

19) 2 rodziny stworzyły warunki umożliwiające powrót dzieci z pieczy zastępczej.

Na dzień 31.12.2022 r. asystenci z 15 rodzinami zakończyli współpracę i sporządzili oceny końcowe:

- z 2 rodzinami ze względu na osiągnięcie celów
- z 10 rodzinami ze względu na zaprzestanie współpracy,
- z 1 ze względu na brak kontaktu,
- z 2 rodziną ze względu na zmianę miejsca zamieszkania,

W dalszym ciągu prowadzona jest praca z 46 rodzinami, które są zainteresowane dalszą pomocą oraz współpracą.

Na realizację zadania wydatkowano – **195.957,07 zł** (rozdział 85504), w tym **7.500 zł** pozyskano w ramach programu „*Asystent rodziny...*” - 2022.

8. Zapewnienie pomocy i wsparcia organizatora pieczy zastępczej

1) Rekrutacja i dobór kandydatów do sprawowania rodzinnej pieczy zastępczej. Rekrutacji i doboru kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej dokonuje się w oparciu o procedury określone w ustawie. Ustawa w art. 42 szczegółowo określa wymagania, które musi spełniać osoba, której powierza się funkcję rodziny zastępczej. Należy jednak w tym miejscu podkreślić, że ostateczną decyzję w tej sprawie podejmuje każdorazowo sąd opiekuńczy powierzając skonkretyzowanym kandydatom pieczę zastępczą nad dzieckiem.

W 2022 r. sąd powierzył pełnienie funkcji niezawodowych rodzin zastępczych - 9 rodzinom, które zobowiązane zostały do odbycia szkolenia.

W wyniku prowadzonych działań informacyjnych 3 rodziny, liczące 6 osób wyraziło gotowość do pełnienia funkcji i odbycia szkolenia.

W wyniku rekrutacji i wstępnej akceptacji do szkolenia zakwalifikowano 18 osób.

Organizacja szkoleń – kandydaci do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka zobowiązani są odbyć szkolenie. Szkolenia prowadzono w oparciu o zatwierdzony przez Ministra Pracy i Polityki Społecznej program pt. „PRIDE: Rodzinna Piecza Zastępcza” (decyzja nr MRPiPS nr DSR.I.8307.10.2018.AKU z dnia 30 lipca 2018 r.), który spełnia również warunki konieczne zawarte w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2011 r. w sprawie szkoleń dla kandydatów do sprawowania pieczy zastępczej.

Na 2022 r. do szkolenia zakwalifikowano 21 kandydatów, w tym 3 osoby z 2021 r.

W efekcie zorganizowano i przeprowadzono 2 szkolenia kwalifikacyjne, do których przystąpiło i ukończyło 12 kandydatów. Pozostałe 4 osoby nie przystąpiły do szkolenia, natomiast 5 osób zostanie przeszkolonych w 2023 r. Program obejmował 65 godzin dydaktycznych, w tym 10

godzin praktyk;

- 2) **Organizacja i koordynacja samopomocowej grupy wsparcia dla rodzin zastępczych** – od m-ca kwietnia zainicjowano grupę samopomocową w celu wzajemnego wsparcia, odreagowania napięć, zmniejszenia poczucia osamotnienia, wymiany doświadczeń czy zdobycia wiedzy na temat innych form radzenia sobie w trudnych sytuacjach wychowawczych. Grupa prowadzona przez lidera przy współpracy psychologa tut. Ośrodka. Spotkania odbywały się 2 razy w miesiącu, w których uczestniczyło 9 rodziców zastępczych.
- 3) **Opinie o spełnianiu warunków i ocena predyspozycji do sprawowania pieczy zastępczej** – organizator rodzinnej pieczy zastępczej na podstawie analizy sytuacji osobistej, rodzinnej i majątkowej potwierdza spełnianie wymogów ustawowych kandydatów, w związku z czym sporządzono 15 wywiadów i 55 opinii przez psychologa dotyczących kwalifikacji, predyspozycji i motywacji osobom kandydującym, a także pełniącym funkcję rodzin zastępczych raz na 2 lata, w tym 28 na zlecenie sądów;
- 4) **Poradnictwa specjalistycznego udzielono:**
 - 88 porad pedagogicznych,
 - 154 porady psychologiczne (57 rodzin). W stałym zainteresowaniu psychologa pozostawało 12 dzieci. Spotkania miały na celu poprawę koncentracji u dziecka, wspomaganie procesu edukacyjnego, udzielanie wsparcia emocjonalnego, pracę nad poprawą samooceny dziecka radzenia ze złością, agresją oraz komunikacją. Formy pracy uzależnione były od indywidualnych potrzeb i możliwości wychowanków pieczy zastępczej,
 - udzielono 16 porad socjalnych pełnoletnim wychowankom;
- 5) **Zapewnienie przeprowadzenia przyjętemu do pieczy zastępczej dziecku niezbędnych badań lekarskich** – koordynatorzy na bieżąco monitorują sytuację zdrowotną dzieci oraz podejmowane przez rodziny czynności w zakresie leczenia i profilaktyki zdrowotnej;
- 6) **Pomoc wolontariuszy** – siedmioosobowy zespół uczniów III LO w Suwałkach w ramach wolontariatu udziela korepetycji z języka angielskiego, matematyki, języka polskiego, biologii i chemii. Korepetycje udzielane są od grudnia 2022 do marca 2023 r. Z pomocy licealistów skorzysta 9 wychowanków rodzinnej pieczy zastępczej.
- 7) **Uregulowanie sytuacji prawnej dzieci** – w sytuacji pobytu dziecka w rodzinie zastępczej 18 miesięcy i w przypadku braku stwierdzenia ustania przyczyny umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej złożono 11 wniosków do sądu o wszczęcie z urzędu postępowania w celu **uregulowania sytuacji prawnej 17 dzieci**, z tego:
 - 5 dzieci pozostawiono w dotychczasowej rodzinie zastępczej,
 - 1 dziecko powróciło pod opiekę matki,
 - 2 dzieci - 1 rodzinę pozbawiono władzy rodzicielskiej
 - wobec 9 dzieci postępowanie - w toku,Ponadto złożono **9 wniosków o pozbawienie władzy rodzicielskiej**. We wszystkich przypadkach sąd przychylił się do złożonego wniosku.
Uregulowana sytuacja prawna (pozbawienie/zrzeczenie się władzy rodzicielskiej, śmierć

rodziców) dzieci daje możliwość skierowania ich do adopcji.

Liczba dzieci adoptowanych, których właściwością miejscowo jest m. Suwałki

Rok	Liczba dzieci adoptowanych przebywających w rodzinach zastępczych		Liczba dzieci adoptowanych z instytucjonalnej pieczy zastępczej		Razem adopcji
	na terenie m. Suwałk	na terenie innych powiatów	z POW w Suwałkach	z POW z innych powiatów	
2019	1	1	0	0	2
2020	2	0	0	0	2
2021	1	3	0	3	7
2022	2	2	0	0	4

źródło: Opracowanie własne MOPR Suwałki

8) Okresowa ocena sytuacji dziecka przebywającego w pieczy zastępczej – ważnym zadaniem organizatora pieczy zastępczej jest dokonywanie okresowych ocen sytuacji dzieci przebywających w pieczy zastępczej w celu:

- ustalenia aktualnej sytuacji rodzinnej dziecka,
- analizy stosowanych metod pracy z dzieckiem i rodziną,
- modyfikowania planu pomocy dziecku,
- monitorowania procedur adopcyjnych dzieci z uregulowaną sytuacją prawną umożliwiającą przysposobienie,
- oceny stanu zdrowia dziecka i jego aktualnych potrzeb,
- oceny zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- informowania sądu o potrzebie umieszczenia dziecka w placówce działającej na podstawie przepisów o systemie oświaty, działalności leczniczej lub pomocy społecznej.

Częstotliwość dokonywania ocen uzależniona jest od wieku dzieci:

- do 3. roku życia – co 3 miesiące,
- powyżej 3. roku życia - co 6 miesięcy;

Ocena sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej oraz zasadności dalszego pobytu w pieczy zastępczej dokonywana jest na posiedzeniach Zespołu ds. okresowej oceny sytuacji dziecka. Zespół odbył 406 posiedzeń, w których odpowiednio brali udział rodzice zastępczy, rodzice biologiczni, asystent lub pracownik socjalny, psycholog, pedagog, koordynator pieczy zastępczej, specjaliści, przedstawiciele Ośrodków Adopcyjnych w Łomży i Białymstoku;

W efekcie sporządzono na piśmie:

- 406 ocen okresowej sytuacji dzieci przebywających w pieczy zastępczej wraz z oceną zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 343 informacje o całokształcie sytuacji osobistej dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka oraz sytuacji rodziny dziecka, które przekazano do sądu;

9) Ocena funkcjonowania rodzin – organizator dokonuje pierwszej oceny rodziny zastępczej albo prowadzącego rodzinny dom dziecka przed upływem roku od umieszczenia pierwszego dziecka. Kolejna ocena dokonywana jest po upływie roku od dokonania pierwszej oceny, a następne nie rzadziej niż co 3 lata. W 2022 r. sporządzono 62 oceny. Ponadto na zlecenie sądu sporządzono 127 sprawozdań dotyczących sytuacji rodziny i udzielanej jej pomocy;

10) Organizacja czasu wolnego dla dzieci przebywających w pieczy zastępczej:

- a) zajęcia socjoterapeutyczne wg programu autorskiego pn. **„W krainie radości jest mniej złości”** których celem było rozwijanie umiejętności radzenia ze złością. Skierowane do dzieci z rodzin zastępczych w młodszym wieku szkolnym z trudnościami adaptacyjnymi. Uczestniczyło 10 dzieci. Zajęcia prowadzone przez psychologa i koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej oraz pedagoga w okresie od 9 października 2021 do 31 marca 2022 r.;
- b) **„Przy herbatce... ozdoby wielkanocne”** – zajęcia dla dzieci z rodzin zastępczych (dziewcząt w wieku 12-15 lat). Spotkanie miało na celu rozwijanie umiejętności plastycznych, wyobraźni i twórczej inicjatywy. Spotkanie zaplanowano dla 13 wychowanków.
- c) **„Umiem, wiem, rozumiem”** – zajęcia socjoterapeutyczne dla 9 dzieci w wieku od 5 do 9 lat, wykazujących trudności w funkcjonowaniu emocjonalno-społecznym. Spotkania odbywały się w 2 grupach (1- grupa -4-osobowa, 1 grupa 5-cioosobowa) w cotygodniowych spotkaniach. W zajęciach udział wzięło 9. dzieci;
- d) **„Z zasadami za pan brat”** – warsztaty zorganizowane dla dzieci z rodzinnej pieczy zastępczej w wieku 10-12 lat. Celem zajęć była potrzeba uświadomienia istnienia zasad i norm w życiu człowieka, podniesienie samoświadomości w tym zakresie oraz rozwijanie umiejętności społecznych. W warsztatach udział wzięło 4 wychowanków.
- e) **„Rodzina zastępcza na szlaku wokół Wigier”** – we współpracy z Suwalską Fundacją na rzecz rodzin zastępczych „BIG FAMILY” zorganizowano jednodniowe wydarzenie o charakterze turystycznym, którego celem było poznanie walorów Suwalszczyzny oraz promocja aktywnego spędzania czasu wolnego. W programie zaplanowano: wycieczkę rowerową z przewodnikiem do Wigierskiego Parku Narodowego, marsz ścieżką edukacyjną „Las i Suchary” z przewodnikiem, Nordic walking wraz z instruktorem, gry, zabawy i konkursy dla najmłodszych uczestników prowadzone przez profesjonalnego animatora i wolontariuszy oraz ognisko integracyjne z pieczeniem kielbasek. W spotkaniu **udział wzięło 128 osób.**
- f) **„Święta tuż tuż...”** – zajęcia zorganizowane dla dzieci z rodzinnej pieczy zastępczej w dwóch grupach wiekowych 11-15 lat i 7-10 lat. Celem zajęć była potrzeba promowania tradycji świątecznych, podniesienie świadomości w tym zakresie oraz rozwijanie umiejętności społecznych. W spotkaniach udział wzięło 20 wychowanków i 5 opiekunów zastępczych.

11) Opieka i wsparcie koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej

Rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka obejmuje się na ich wniosek, opieką koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej. Jest on swego rodzaju pracownikiem pierwszego kontaktu dla każdej rodziny zastępczej. Bardzo trudno jest zatem zdefiniować zamknięty katalog zadań i obowiązków. Do jego zadań należy udzielanie pomocy rodzinom zastępczym oraz wspieranie ich w opiece i wychowywaniu dzieci. Wśród zadań koordynatora wyróżnia się:

- a) przygotowanie – we współpracy z rodziną zastępczą i asystentem rodziny lub pracownikiem

socjalnym – planu pomocy dziecku. Realizacja planów polegała głównie na:

- pomocy rodzicom zastępczym oraz ich wychowankom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych poprzez zapewnianie poradnictwa i umożliwianie dostępu do pomocy specjalistycznej (psychologa, doradcy zawodowego, terapeuty),
 - motywowaniu rodzin do korzystania z grup wsparcia i szkoleń podnoszących kwalifikacje,
 - monitorowaniu stanu zdrowia dzieci,
 - pomocy w załatwianiu spraw urzędowych,
 - monitorowaniu wyników w nauce - szeroka współpraca z środowiskiem szkoły – konsultacji z pedagogami, psychologami oraz wychowawcami,
- b) działania zmierzające do integracji rodzinnych środowisk zastępczych,
- c) zapewnianie dostępu do pomocy specjalistycznej,
- d) współpraca z ośrodkami adopcyjnymi oraz wspieranie pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej,
- e) opiniowanie możliwości powrotu dziecka do rodziny naturalnej, uregulowania sytuacji prawnej dziecka, osoby zastępującej prowadzącego rodzinny dom dziecka, rodziny zastępczej przy dokonywaniu oceny rodziny, potrzeby umieszczenia w rodzinie zastępczej zawodowej i niezawodowej, rodzinnym domu dziecka rodzeństwa większej liczby dzieci niż określono w ustawie, umów na zawodową rodzinę zastępczą.

Działania ich zorientowane były na pomoc, opiekę, animację i wychowanie.

Rodziny objęte wsparciem w 2022 r.:

l.p.	działania	dane liczbowe
1.	Liczba zatrudnionych koordynatorów	7
2.	Liczba rodzin objętych opieką koordynatorów	115
3.	Liczba rodzin objętych wsparciem /pełnoletnich wychowanków / psychologa/pedagoga/pracownika socjalnego	26/20/9/8/9
4.	Liczba dzieci w rodzinach objętych opieką i wsparciem	216
5.	Liczba realizowanych/opracowanych planów pracy z dzieckiem	181/24
6.	Liczba realizowanych/opracowanych indywidualnych planów usamodzielnienia	43/12
7.	Liczba dzieci, które wróciły pod opiekę rodziny biologicznej	4
8.	Liczba zgłoszeń do ośrodków adopcyjnych dzieci z uregulowaną sytuacją prawną	12
9.	Liczba rodzin, z którymi zakończono współpracę i dokonano oceny końcowej planów z uwagi na: uzyskanie pełnoletności/zmianę środka opiekuńczego/ powrót dziecka do rodziny naturalnej/zmianę miejsca zamieszkania/ zakończenie procesu usamodzielnienia	15:5/5/5/0/0

Efektom prowadzonych działań było, m.in.:

- poprawa relacji rodzin zastępczych z naturalnym środowiskiem dziecka i powrót do rodziny,
- poprawa wyników nauczania wychowanków,
- łagodzenie konfliktów,
- troska rodziców o stan zdrowia swoich wychowanków.

Na realizację zadania wydatkowano – **496.071,40 zł** (rozdział 85508).

12) Współpraca z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, właściwymi organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny – prowadzono współpracę z podmiotami, których pomoc przy wykonywaniu zadań uznawana jest za niezbędną.

W ramach wypełniania obowiązków pracownicy współpracowali z przedszkolami i szkołami, sądem rodzinnym, kuratorami zespołu kuratorskiej służby sądowej, policją, poradnią psychologiczno-pedagogiczną, Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespołem Interdyscyplinarnym, instytucjami opiekuńczo-wychowawczymi oraz jednostkami służby zdrowia w celu koordynowania właściwego wsparcia kierowanego do rodzin. Dużym wyzwaniem jest wachlarz problemów, z jakimi borykają się rodziny, które wynikają z różnorodnych przyczyn umieszczania dzieci w pieczy zastępczej. W tym stanie działalność wspomagająca może przybierać różnorodny charakter pomocy wykorzystując dostępne instrumenty środowiska lokalnego.

13) Podnoszenia kwalifikacji i umiejętności zawodowych asystentów i koordynatorów - praca asystentów i koordynatorów łączy w jednym miejscu wiele działań, wymaga dużej wiedzy dotyczącej pracy z osobami dorosłymi i dziećmi, znajomości lokalnych zasobów społecznych, umiejętności godzenia różnych przekonań, by w efekcie wypełniać właściwie funkcje w rodzinie. W okresie sprawozdawczym:

- 6 koordynatorów wzięło udział w szkoleniach: „Wzmacnianie osób pracujących z dziećmi i młodzieżą w ich zadaniach w zakresie wsparcia zdrowia psychicznego i przeciwdziałania zaburzeniom zachowania”, „Dzieci i młodzież w pandemii nowych zagrożeń”, „Komunikowanie się z osobą z zaburzeniami psychicznymi oraz jej rodziną”;
- asystenci rodzin odbyli szkolenie w trybie on-line nt. „Diagnoza i plan pracy z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej”.

9. Usamodzielnianie wychowanków.

Procesowi usamodzielnienia podlega każdy osiągnący pełnoletność wychowanek objęty instytucjonalną lub rodzinną formą opieki zastępczej, a także opuszczający placówki resocjalizacyjne. Przebiega on w różny sposób, tak jak różni są wychowankowie i ich sytuacje życiowe.

W 2022 r. na realizację zadań wydatkowano z budżetu samorządowego kwotę **244.392,49 zł** (wzrost o 2.491,91 zł), z tego:

- 65.733,45 zł (rozdział 85510 – usamodzielnienie wychowanków opuszczających placówki opiekuńczo-wychowawcze),
- 142.202,92 zł (rozdział 85508 – usamodzielnianie wychowanków opuszczających rodziny zastępcze),
- 36.456,12 zł (rozdział 85220 – jednostki specjalistycznego poradnictwa, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej)

udzielając następującej pomocy:

- 1) pomoc jednorazową na usamodzielnienie uzyskało 11 wychowanków (o 2 więcej) na kwotę 63.108 zł;
- 2) pomocy rzeczowej na zagospodarowanie udzielono 2 osobom na kwotę – 10.450,57 zł;
- 3) pomocy pieniężnej na kontynuowanie nauki udzielono 28 wychowankom (o 1 mniej) – 215 świadczeń na kwotę 118.513,80 zł;
- 4) pomoc na zagospodarowanie otrzymało 9 osób (o 3 mniej) – 15.864 zł;
- 5) zapewniano odpowiednie warunki lokalowe w mieszkaniach chronionych 7 wychowankom – koszt pomocy mieszkaniowej wyniósł 36.456,12 zł (w tym: koszt utrzymania czynsz.

media, energia elektryczna, itp. oraz doposażenie).

W 2022 r. procesowi usamodzielnienia podlegało 38 wychowanków (*o 3 mniej*), z tego 8 zakończyło realizację programów.

Od 1 stycznia 2023 r. w trakcie procesu usamodzielnienia pozostaje 30 wychowanków, z tego 20 kontynuuje naukę, w tym: 12 z rodzinnej pieczy zastępczej, 6 z instytucjonalnej pieczy zastępczej, 2 placówek resocjalizacyjnych.

W rodzinach zastępczych pozostało – 23 pełnoletnich wychowanków na terenie miasta i 7 na terenie innych powiatów.

10. Instytucjonalna piecza zastępcza.

Do umieszczania dzieci w placówkach opieki całkowitej przyczyniają się przede wszystkim społeczne czynniki wykluczające rodzinę, takie jak alkoholizm, bezrobocie, ubóstwo, nieporadność życiowa, niewydolność opiekuńczo-wychowawcza, której wynikiem są najczęściej trudności sprawiane przez dziecko, co z kolei jest bezpośrednią przyczyną skierowania do placówki opiekuńczo - wychowawczej.

Od 2005 r. powiaty ponoszą koszty utrzymania placówek na swoim terenie oraz pokrywają koszty pobytu za dzieci umieszczane w placówkach na terenie innych powiatów.

Liczba dzieci z m. Suwałki przebywających w instytucjonalnej pieczy zastępczej w latach 2020-2022

Instytucjonalna piecza zastępcza	Liczba dzieci przebywających/umieszczonych w danym roku		
	2020	2021	2022
Miasto Suwałki	27/11	36/11	31/6
Inny powiat	11/1	11/0	9/1
Razem	38/12	47/11	40/7

Źródło: Dane Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej i MOPR w Suwałkach za lata 2020-2022

W 2022 r. umieszczono 6 małoletnich (*mniej o 5*) w Placówce Opiekuńczo -Wychowawczej w Suwałkach – „Dom nr 1” i „Dom nr 2” oraz 1 małoletni przebywał interwencyjnie na terenie m. st. Warszawy

W okresie sprawozdawczym placówki opuściło 8 wychowanków (*o 6 mniej*), którzy:

- uzyskali pełnoletność i rozpoczęli proces usamodzielnienia – 3,
- wrócili do rodziny naturalnej - 5, w tym 1 z pobytu interwencyjnego.

Na 31 grudnia 2022 r. w placówkach opiekuńczo wychowawczych przebywało 32 dzieci. z tego:

- 24 w Placówkach Opiekuńczo - Wychowawczej w Suwałkach,
- 8 na terenie innych powiatów.

Na podstawie zawartych porozumień z powiatami (Gołdap, Szczytno, Powiat Suwalski) ponoszono koszty pobytu za 8 dzieci (*o 3 mniej*) oraz koszty interwencyjnego pobytu 1 dziecka, których miejscem zamieszkania przed umieszczeniem w placówkach było Miasto Suwałki.

Poniesiono wydatki w wysokości **456.432,65 zł** (*spadek o 42.596,12 zł - rozdział 85510 § 4330*).

Ogółem na realizację zadań własnych powiatu/gminy z zakresu pieczy zastępczej wydatkowano kwotę **5.456.221,40 zł** (*wzrost o 268.318,34 zł*), z tego na:

- 1) opieka asystenta rodziny – 195.957,07 zł (*rozdział 85504*);

- 2) pomoc pieniężna z tytułu kosztów utrzymania dzieci w rodzinach zastępczych oraz pełnoletnich wychowanków pozostających w dotychczasowych rodzinach – 2.715.706,59 zł, z tego:
 - dzieci na terenie m. Suwałki - 1.928.811,67 zł (*rozdział 85508*);
 - na terenie innych powiatów – 772.916,92 zł (*rozdział 85508*);
 - dziecko niemające miejsca zamieszkania na terytorium RP – 13.978 zł (*rozdział 85508*);
- 3) pomoc pieniężna z tytułu kosztów utrzymania dzieci w rodzinach zastępczych oraz pełnoletnich wychowanków pozostających w dotychczasowych rodzinach z innych powiatów – 259.624,36 zł. Dochody z tego tytułu -259.624,36 zł (*rozdział 85508*);
- 4) dodatek wychowawczy – 389.504,95 zł, w tym 3.895,05 zł koszty obsługi zadania 1% (*rozdział 85508*);
- 5) wynagrodzenia rodzin zastępczych, rodzin pomocowych oraz osób do pomocy przy sprawowaniu opieki i czynnościach gospodarskich oraz wpłaty na PPK – 467.198,86 zł (*rozdział 85508*);
- 6) koszty utrzymania lokalu i niezbędnego remontu – 141.239,54 zł (*rozdział 85508*);
- 7) szkolenie rodzin zastępczych – 26.931,93 zł (*rozdział 85508*);
- 8) opieka koordynatora rodzin zastępczych i szkolenia – 496.071,40 zł (*rozdział 85508*);
- 9) wynagrodzenie inspektora nadzoru budowlanego – 1.200 zł (*rozdział 85508*);
- 10) pomoc z tytułu usamodzielnienia pełnoletnich wychowanków rodzinnej pieczy zastępczej – 142.202,92 zł (*rozdział 85508*);
- 11) dodatek w wysokości świadczenia wychowawczego – 61.961,56 zł, w tym 619,62 zł koszty obsługi zadania 1% (*rozdział 85510*);
- 12) pokrywanie kosztów pobytu w instytucjonalnej pieczy zastępczej – 456.432,65 zł (*rozdział 85510*);
- 13) pomoc z tytułu usamodzielnienia pełnoletnich wychowanków instytucjonalnej pieczy zastępczej i placówek resocjalizacyjnych – 65.733,45 zł (*rozdział 85510*);
- 14) utrzymanie i doposażenie mieszkań chronionych - 36.456,12 zł (*rozdział 85220*);

V. ŚWIADCZENIA RODZINNE, ŚWIADCZENIA OPIEKUŃCZE I ŚWIADCZENIA WYCHOWAWCZE – ZADANIA ZLECONE GMINIE

Polityka prorodzinna znajduje odzwierciedlenie w zadaniach realizowanych przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie poczynając od maja 2004 r., kiedy to powierzono wypłatę świadczeń rodzinnych i opiekuńczych w oparciu o ustawę z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych. Od 2014 r. w miejsce świadczeń pielęgnacyjnych, do których opiekunowie utracili prawo z dniem 1 lipca 2013 r. wprowadzono zasiłek dla opiekuna.

Od 1 stycznia 2016 roku weszła w życie tzw. zasada „złotówka za złotówkę”, która spowodowała, że rodziny, których dochody przekroczyły próg dochodowy nabywają prawo do zasiłków rodzinnych z dodatkami, jeżeli kwota przysługującego świadczenia po zastosowaniu zasady „złotówka za złotówkę” nie będzie niższa niż 20 zł.

1. Świadczenia rodzinne i opiekuńcze realizowano poprzez wypłatę:

- 1) zasiłków rodzinnych – **3.448 dzieci** (*spadek o 396 dzieci*) – wypłacono 29.948 świadczeń na kwotę – **3.397.971,09 zł** (*spadek o 566.005,70 zł*);

- 2) dodatków do zasiłków rodzinnych – wypłacono na łączną kwotę **1.702.284,99 zł** (*spadek o 256.553,33 zł*), w tym z tytułu:
- a) urodzenia dziecka – 165 świadczeń (*spadek o 79*) – 105.309,52 zł,
 - b) opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego – 69 dzieci (*spadek o 16*) – 466 świadczeń – 176.671,29 zł,
 - c) samotnego wychowywania dziecka – 171 dzieci (*spadek o 23 dzieci*) – 1.547 świadczeń – 303.431,28 zł,
 - d) kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego – 285 dzieci (*wzrost o 7*) – 2.831 świadczeń – 290.500,04 zł,
 - e) rozpoczęcia roku szkolnego – 1.853 dzieci (*spadek o 220*) – 171.646,14 zł,
 - f) wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej – 724 dzieci (*spadek o 35*) – 6.977 świadczeń – 637.430,06 zł,
 - g) podjęcia przez dziecko nauki poza miejscem zamieszkania – 29 uczniów - 180 świadczeń – 17.296,66 zł;
- 3) zasiłków pielęgnacyjnych – 2223 osób (*wzrost o 139*) – 24.195 świadczeń – **5.222.249 zł**;
- 4) świadczeń pielęgnacyjnych - 471 osób (*wzrost o 54*) – 5.001 świadczeń – **10.561.562 zł**;
- 5) specjalny zasiłek opiekuńczy – 32 osoby (*spadek o 32*) – 276 świadczeń – **169.995 zł**;
- 6) zasiłek dla opiekuna – 17 osób (*spadek o 7*) – na kwotę **97.340 zł**;
- 7) jednorazowych zapomóg w tytułu urodzenia dziecka – 394 świadczenia (*spadek o 94*) – **394.000 zł**;
- 8) świadczeń rodzicielskich – 249 osób (*spadek o 63*) – 1.643 świadczeń - **1.511.666 zł**.
2. W okresie sprawozdawczym objęto **ubezpieczeniem emerytalno-rentowym - 356** osób pobierających świadczenia pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy i zasiłek dla opiekuna na kwotę **1.925.905,80 zł** (*rozdział 85502*).
- Ogółem na świadczenia rodzinne oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego w 2022 r. wydatkowano kwotę **26.113.862,18 zł** (*rozdział 85502 zł*) (*wzrost o 1.558.559,93 zł*), z czego:
- świadczenia rodzinne i opiekuńcze (w tym 95.213,42 zł ze zwrotów br.) - 21.545.402,08 zł,
 - świadczenia rodzicielskie (w tym 9.012,90 zł ze zwrotów br.) - 1.511.666,00 zł,
 - ubezpieczenia emerytalne i rentowe - 1.925.905,80 zł,
 - koszty obsługi zadań - 1.130.888,30 zł.
3. **Świadczenia wychowawcze** – Na podstawie ustawy z dnia 11 lutego z 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci do 31 maja 2022 r. realizowano wypłaty świadczeń przyznanych do 31 grudnia 2021 r., które od 1 stycznia 2022 r. przejął ZUS. W 2022 r. świadczeniami objęto **7.731 rodzin na 12.785 dzieci** (*spadek o 847*). Zrealizowano 63.458 świadczeń na kwotę **31.600.441,95 zł** (*spadek o 44.385.130,29 zł*), w tym 2.000 zł ze zwrotów br. (*rozdział 85501*).
- Na bieżącą obsługę zadania wydatkowano **104.620,10 zł** (0,33 %).

VI. FUNDUSZ ALIMENTACYJNY – ZADANIA ZLECONE GMINIE

Ośrodek od września 2005 r. do września 2008 r. był realizatorem zaliczki alimentacyjnej zgodnie z ustawą z dnia 22 kwietnia 2005 r. o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej. Natomiast od października 2008 r. zaliczkę zastąpiono funduszem alimentacyjnym w oparciu o ustawę z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. W 2020 r. zmianą ustawy wprowadzono nowe kryterium dochodowe - 900 zł na osobę obowiązujące od 1 października uprawniające do świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz stosowaniu zasady „złotówka za złotówkę”, jeżeli przekroczenie dochodu powoduje przyznanie świadczenia w kwocie wyższej niż 100 zł.

Na realizację zadania w 2022 r. wydatkowano kwotę **3.329.512,81 zł** (*spadek o 316.557,38 zł*) (*rozdział 85502*), z tego:

- świadczenia społeczne – 2.982.743,66 zł, w tym zwroty z br. 5.979,69 zł,
- obsługa zadania (3%) – 92.064,87 zł, oraz 254.704,28 zł z dochodu miasta wypracowanego w wyniku postępowań wobec dłużników alimentacyjnych.

1. Fundusz alimentacyjny – 703 uprawnionych (*spadek o 70*) – 7239 świadczeń na kwotę 2.982.743,66 zł (*spadek o 211.951,44 zł*).

2. Postępowanie wobec dłużników:

- 1) przeprowadzono 149 wywiadów alimentacyjnych, podczas których odebrano oświadczenia majątkowe;
- 2) w 37 przypadkach skierowano wnioski do Powiatowego Urzędu Pracy w Suwałkach o aktywizację bezrobotnych dłużników, z tego:
 - a) 24 dłużników jest w zainteresowaniu urzędu pracy,
 - b) 13 dłużników zostało skreślonych z ewidencji bezrobotnych, w tym 2 podjęły zatrudnienie;
- 3) skierowano 25 wniosków o ściganie za przestępstwa określone w art. 209 § 1 kk, z tego:
 - a) w 9 przypadkach odmówiono wszczęcia postępowania,
 - b) 11 postępowań w toku,
 - c) w 1 przypadkach wydano akty oskarżenia,
 - d) w 2 przypadkach umorzono dochodzenie,
 - e) w 2 przypadkach wszczęto dochodzenie;
- 4) w 12 przypadkach zatrzymano prawo jazdy;
- 5) 20 dłużników uznano za osoby uchylające się od zobowiązań alimentacyjnych;
- 6) w procesie windykacji złożono 520 wniosków do komorników sądowych prowadzących postępowanie egzekucyjne alimentów o przyłączenie tut. Ośrodka do postępowania egzekucyjnego;
- 7) w wyniku prowadzonych postępowań wobec dłużników alimentacyjnych odzyskano kwotę **1.388.241,40 zł** (*spadek o 295.259,65 zł*), z tego:
 - 1.133.537,12 zł (*spadek o 180.021,39 zł*) – stanowił dochód budżetu państwa,
 - 254.704,28 zł (*spadek o 115.238,26 zł*) – stanowił dochód miasta.

W skali województwa ściągальność wyniosła 43,36%, natomiast w m. Suwałki 40,11%.

3. Zadłużenie z tytułu wypłaconej zaliczki alimentacyjnej na dzień 31.12.2022 r. wyniosło 5.348.449,84 zł.

W stosunku do roku 2021 zmalało o 157.374,23 zł (104.808,72 zł wygaszono, 52.565.51 zł - wpłaty).

4. Zadłużenie z tytułu wypłaconych świadczeń z Funduszu Alimentacyjnego na dzień 31.12.2022 r. wyniosło 59.782.921,45 zł (należność główna 40.286.149,92 zł, odsetki – 19.496.771,53 zł).
Wzrost o 4.916.574,01 zł w stosunku do poprzedniego roku.

5. Przekazywanie do biur informacji gospodarczej danych o powstaniu zaległości.

Organ właściwy wierzyciela przekazuje do biur informacji gospodarczych informacje gospodarczą o zobowiązaniu z tytułu zaliczek alimentacyjnych oraz funduszu alimentacyjnego, w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy.

W ewidencji pięciu biur pozostaje 1156 dłużników alimentacyjnych (z poprzednich lat), w tym w 2022 r. dokonano 69 nowych zgłoszeń.

VII. DECYZJE ADMINISTRACYJNE

Przyznanie lub odmowa świadczeń realizowanych przez Ośrodek następuje w formie decyzji administracyjnej w oparciu o przeprowadzony wywiad środowiskowy (rodzinny). w przypadku świadczeń rodzinnych, dodatku mieszkaniowego, funduszu alimentacyjnego i dodatku energetycznego, pieczy zastępczej na podstawie stosownego wniosku. Postępowania prowadzone są w trybie k.p.a.

Świadczenia z zakresu dodatków osłonowych, węglowych, dodatków dla gospodarstw domowych, dla podmiotów wrażliwych, programów rządowych oraz miejski program osłonowy w przypadku pozytywnego rozstrzygnięcia oparte zostały na informacji. W sytuacji niespełniania przesłanek do udzielenia wnioskowanej pomocy bądź powstania nienależnie pobranych świadczeń wydawano decyzje administracyjne.

Poniższe zestawienie stanowi porównawcze odzwierciedlenie prowadzonych postępowań administracyjnych zakończonych wydaniem decyzji administracyjnych lub informacji o przyznaniu świadczeń w okresie ostatnich 5 lat.

Wyszczególnienie	Liczba wydanych decyzji/informacji ogółem					w tym: decyzje odmowne									
						z powodu ograniczonych środków/braku miejsc w ośrodkach					z powodu braku przesłanek do przyznania pomocy				
Rok	2018	2019	2020	2021	2022	2018	2019	2020	2021	2022	2018	2019	2020	2021	2022
Zadania zlecone - gmina															
Pomoc społeczna (śds, sp. ust. op.)	171	145	205	77	109	0	0	0	0	6	0	4	1	3	0
świadczenia rodzinne i zdo	7.421	5379	5.058	5472	4659	0	0	0	0	0	416	351	351	300	335
fundusz alimentacyjny	860	757	715	743	636	0	0	0	0	0	36	25	12	8	16
świadczenia wychowawcze	6304	1002	175	334	56	0	0	0	0	0	202	66	9	48	1
Informacje – św. wychowawcze	X	8171	933	8674	28	0	0	0	0	X	0	0	0	0	X
Świadczenie z ustawy „Za życiem”	10	6	12	12	9	N	0	0	0	0	0	0	2	1	1
Świadczenia rodzicielskie	222	207	221	205	139	N	0	0	0	0	0	0	6	2	6
„Dobry start”	77	49	59	N	X	N	0	0	0	N	23	4	19	N	X
Informacje „Dobry start” -	5787	5912	5921	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
potwierdzenia prawa do ub. zdr.	147	110	95	60	89	0	0	0	0		23	17	0	2	11
dodatek energetyczny	1237	1102	898	884	56	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0
Dodatek osłonowy	N	N	N	N	554	N	N	N	N	0	N	N	N	N	554

Informacje	X	X	X	X	7.642	X	X	X	X	0	X	X	X	X	X
Dodatek węglowy	X	X	X	X	162	X	X	X	X	0	X	X	X	X	143
Informacje	X	X	X	X	2.009	X	X	X	X	0	X	X	X	X	0
Dodatek dla gospodarstw domowych	X	X	X	X	35	X	X	X	X	0	X	X	X	X	25
Informacje	X	X	X	X	1.260	X	X	X	X	0	X	X	X	X	
Dodatek dla podmiotów wrażliwych	X	X	X	X	2	X	X	X	X	0	X	X	X	X	2
Informacje	X	X	X	X	4	X	X	X	X	0	X	X	X	X	
Zadania własne - gmina															
pomoc społeczna	8052	6338	7.501	6384	6830	0	0	0	0	0	373	262	357	257	279
dodatki mieszkaniowe	2323	2098	1.849	1876	2.262	0	0	0	0	0	142	143	126	96	151
Informacje- św. pieniężne - program osłonowy	X	X	22	41	250	X	X	X	0	0	X	X	0	2	2
Zadania własne - powiat															
piecza zastępcza	693	481	395	384	773	0	0	0	0	0	6	5	2	4	5
Zadania zlecone - powiat															
Pomoc społeczna - IPI	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
dodatek wychowawczy	199	195	213	181	95	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
dodatek w wysokości świadczenia wychowawczego	X	28	33	35	6	X	X	0	0	0	X	0	0	0	0
Ogółem decyzji	27.716	17.897	17.429	16.047	16.474	0	0	0	0	6	1221	877	886	723	1531

W okresie sprawozdawczym wydano 16.474 decyzji administracyjnych (wzrost 427) oraz 11.193 informacji (wzrost o 2478) o przyznaniu świadczenia wychowawczego, świadczenia dobry start i programu osłonowego.

VI. POWIATOWY ZESPÓŁ DS. ORZEKANIA O NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI – ZADANIE ZLECONE POWIATU

Rozporządzenie Nr 18/02 Wojewody Podlaskiego z dnia 04 czerwca 2002 r. w sprawie ustalenia obszaru działania powiatowych zespołów do spraw orzekania o niepełnosprawności określiło zasięg działania Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Suwałkach, który obejmuje Miasto Suwałki oraz powiaty augustowski, sejneński i suwalski.

Zespół funkcjonujący przy Ośrodku powołał Prezydent Miasta Suwałk zarządzeniem Nr 21/02 z dnia 18 września 2002 r., który jest jednostką o uprawnieniach organu orzekającego I instancji, do celów poza rentowych.

Działa on na mocy ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych oraz od 1 lipca 2014 r. ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym.

Zadania Zespołu obejmują:

- orzekanie o niepełnosprawności osób do 16. roku życia,
- orzekanie o stopniu niepełnosprawności osób po 16. roku życia,
- wydawanie legitymacji osobom niepełnosprawnym,
- wydawanie kart parkingowych dla osób niepełnosprawnych i placówek zajmujących się opieką, rehabilitacją lub edukacją osób niepełnosprawnych.

1. Liczba wydanych orzeczeń

W okresie sprawozdawczym wydano **4.354** orzeczenia (w stosunku do roku poprzedniego wzrost o 240), z tego:

- dla dzieci do 16. roku życia – 640 (wzrost o 113), w tym 24 dzieci z Ukrainy,
- dla osób po 16. roku życia – 3.714 (wzrost o 127), w tym 31 obywateli Ukrainy.

Dane porównawcze za okres trzech lat według powiatów przedstawia poniższe zestawienie:

Miasto/ Powiat	liczba wydanych orzeczeń, w latach		
	2020	2021	2022
Miasto Suwałki	1 873	2 049	2 164
augustowski	904	1 010	1 062
sejneński	333	345	375
suwalski	652	710	753
Ogółem	3762	4114	4354

2. Legitymacje osoby niepełnosprawnej

Wydano 1068 legitymacji (*wzrost o 352 niż w roku poprzednim*), z tego:

- 118 osobom do 16. roku życia,
- 950 osobom powyżej 16. roku życia.

Z dniem 1 sierpnia 2017 r. nastąpiły zmiany przepisów prawa, które dotyczyły wprowadzenia okresu ważności legitymacji – nie dłużej niż 5 lat w przypadku legitymacji dokumentujących niepełnosprawność i nie dłużej niż 10 lat w przypadku legitymacji dokumentujących stopień niepełnosprawności wystawionych osobom, które nie ukończyły 60. roku życia.

Od 1 września 2017 r. wprowadzono nowy wzór legitymacji osoby niepełnosprawnej. Wydatki związane z wystawianiem legitymacji, produkcją blankietów, ich personalizacją i dystrybucją pokrywane są z budżetu państwa. Dla osób z niepełnosprawnością nowe legitymacje są bezpłatne. Koszt wydania duplikatu określono na kwotę 15 zł.

3. Karty parkingowe

Od 1 lipca 2014 r. organem wydającym kartę parkingową jest przewodniczący powiatowego zespołu ds. orzekania o niepełnosprawności właściwy ze względu na miejsce stałego pobytu osoby niepełnosprawnej.

W okresie sprawozdawczym wydano - **924 kart** (*wzrost o 316*) parkingowych osobom niepełnosprawnym, z tego **587 mieszkańcom miasta**, w tym 4 uprawnionym placówkom.

Za wydanie karty parkingowej pobiera się opłatę w wysokości 21 zł na podstawie rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 24 czerwca 2014 r. (Dz.U. z 2014 r., poz. 843 ze zm.) w sprawie wysokości opłaty za wydanie karty parkingowej oraz warunków dystrybucji blankietów kart parkingowych.

4. Finansowanie Zespołu

Zadanie zlecone powiatu. Wydatki związane z działalnością Zespołu w 2022 r. wyniosły **1.128.428,55 zł** (*wzrost o 140.433,74 zł - rozdział 85321*) w całości zostały sfinansowane z budżetu państwa oraz **13.316,16 zł z Funduszu Pomocy**.

VII. REHABILITACJA SPOŁECZNA I ZAWODOWA – ZADANIE POWIATU REALIZOWANE ZE ŚRODKÓW PFRON

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie realizował zadania wynikające z ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

Zgodnie z wyliczonym algorytmem dla Miasta Suwałki przyznano ze środków PFRON 2.525.667 zł (*wzrost o 294.421,98 zł*), wydatkowano natomiast **kwotę 2.523.926,98 zł**.

Z budżetu samorządowego wydatkowano kwotę **474.758,56 zł** (wzrost o 69.591,90 zł), z tego:

- 342.000 zł – na przewóz osób niepełnosprawnych,
- 132.358,56 zł – na dofinansowanie kosztów funkcjonowania warsztatów terapii zajęciowej w Suwałkach i w Filipowie.

Realizacja zadań w 2022 r. przedstawiała się następująco:

1. Rehabilitacja zawodowa – w okresie sprawozdawczym dofinansowano:

- 1) rozpoczęcie działalności gospodarczej - 2 osobom (usługi informatyczne, usługi sprzątające), na co wydatkowano **50.000 zł**,
- 2) doposażenie 1 stanowiska pracy (pracownik poczty kwiatowej, organizacja dekoracji) - **50.000 zł**,
- 3) instrumenty rynku pracy – staż zawodowy – 1 osoba – **16.666,88 zł**

Zadanie w zakresie merytorycznej obsługi realizowane przez Powiatowy Urząd Pracy w ramach Porozumienia z 2 kwietnia 2008 r. pomiędzy Powiatem Suwalskim, a Miastem Suwałki. Obsługę finansową zapewniał Ośrodek.

2. Rehabilitacja społeczna

- 1) dofinansowanie uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych – udzielono 185 osobom (*spadek o 28*), w tym 110 osobom dorosłym, 25 dzieciom, 50 opiekunom - na łączną kwotę **288.383 zł**. Dofinansowania odmówiono 85 osobom dorosłym, 27 osób zrezygnowało z dofinansowania, 1 osoba zmarła;
- 2) dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych – przyznano 31 osobom na łączną kwotę **396.472 zł**, z czego:
 - a) 20 osobom z dysfunkcją narządu ruchu (montaż dźwigu podjazdu, przystosowanie łazienek i innych pomieszczeń, poszerzanie drzwi, podłogi antypoślizgowe, montaż uchwyty, siedziska prysznicowe, itp.) – 371.039 zł,
 - b) 9 osobom - do likwidacji barier w komunikowaniu się – 22.000 zł (sprzęt komputerowy/tablety z oprogramowaniem do nauki mówienia i rozwijania mowy, smartfony,
 - c) 2 osobom – do likwidacji barier technicznych- 3.433 zł (lupa elektroniczna i zegarek z udźwiękowieniem),.Negatywnie rozpatrzono 39 wniosków, 4 osoby zrezygnowały.
- 3) dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze – przyznano 363 osobom na kwotę **735.640,74 zł**, z tego:
 - a) 349 osobom do przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych – 711.144,74 zł.
 - b) dofinansowanie do sprzętu rehabilitacyjnego przyznano 14 osobom i 1 stowarzyszeniu na kwotę 24.496 zł;
- 4) dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych – przyznano 7 stowarzyszeniom działającym na rzecz osób niepełnosprawnych na organizację 12 imprez. W ramach tego zadania ostatecznie zrealizowano 10 imprez o charakterze kulturalno-turystycznym i sportowym na kwotę **80.404,36 zł**, w których udział wzięły 404 osoby niepełnosprawne;

5) finansowanie działalności Warsztatu Terapii Zajęciowej w Suwałkach - warsztat prowadzony przez Oddział Okręgowy Towarzystwa Przyjaciół Dzieci w Suwałkach. obejmuje opieką rehabilitacyjną 35 osób niepełnosprawnych ze znacznym i umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, w tym jedną osobę z powiatu suwalskiego. Zajęcia rehabilitacyjne odbywają się w 7 pracowniach tematycznych (tkacko - krawiecka, technik różnych, gospodarstwa domowego, muzyczno - teatralna, ekologiczno - przyrodnicza, wikliniarsko - ceramiczna). Na działalność WTZ w Suwałkach wydatkowano **1.007.067,60 zł** (*wzrost o 163.333,80 zł*), z tego:

- 906.360,00 zł - środki PFRON,
- 100.707,60 zł – środki samorządowe.

Ponadto dofinansowywano z budżetu samorządowego uczestnictwo 11 mieszkańców Suwałk w WTZ w Filipowie - 31.650,96 zł.

Na mieszkańców Suwałk uczestniczących w tych placówkach wydatkowano łącznie kwotę 1.038.718,56 zł.

Dochody z tytułu uczestnictwa 1 osoby w WTZ Suwałki z terenu powiatu suwalskiego wyniosły 2.877,36 zł.

Koszty obsługi zadań – 2,5 % wykorzystanych środków - stanowiły łącznie kwotę – 63.058,17 zł* (*kwota wykazana w obsłudze merytorycznej MOPR - rozdział 85219*).

3. Przewóz osób niepełnosprawnych – jako zadanie własne Miasta Suwałki

Miasto Suwałki zapewnia usługi transportowe na rzecz osób niepełnosprawnych, w szczególności z dysfunkcją narządu ruchu, które nie mają możliwości poruszania się publicznymi środkami transportu. Transport dostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych realizuje usługi z miejsca zamieszkania do miejsca docelowego na terenie miasta.

Usługi dotyczyły głównie spraw związanych z realizacją obowiązku szkolnego w ok. 86% (28 dzieci i młodzieży niepełnosprawnej). Przejazdy związane z leczeniem i rehabilitacją oraz uczestnictwem osób niepełnosprawnych w życiu społecznym i kulturalnym, stanowiły 14 % ogółu pasażerów.

Zadanie realizowane jest przez PGK w Suwałkach Sp. z o. o. Zgłoszenia na przejazd przyjmowane i realizowane są od poniedziałku do piątku w godz. od 7:00 do 15:00.

W okresie sprawozdawczym przyjęto do realizacji 9.433 zgłoszeń (*wzrost o 1805*), w ramach których przewieziono 15.101 osób (*o 2984 więcej*) i przejechano 3 samochodami 52.458 km.

Na realizację zadania przewozu osób niepełnosprawnych w 2021 r. wydatkowało środki w wysokości – 342.400 zł (realizacja ze środków budżetu Miasta Suwałki).

Część przejazdów realizowano odpłatnie, z tego tytułu opłaty wyniosły 4.134 zł. Do bezpłatnych przejazdów uprawnione są dzieci i opiekunowie osób niepełnosprawnych.

Od 1 stycznia 2023 r. zasady przewozu osób niepełnosprawnych reguluje uchwała nr LI/665/2025 z dnia 30 listopada 2022 r. w sprawie przewozu osób niepełnosprawnych oraz warunków korzystania i odpłatności za te usługi na terenie Miasta Suwałki.

Miasto Suwałki na podstawie art. 305 ust. 1 w związku z art. 214 ust. 1 pkt 11 ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych wyłoniło wykonawcę PGK w Suwałkach sp. z

o.o. jako podmiot świadczący przedmiotową usługę.

W tym stanie tut. Ośrodek zostaje wyłączony od 1 stycznia 2023 r. z procesu nadzoru i kontroli świadczonych dotychczas usług.

VIII. INNE DZIAŁANIA

1. Składki na ubezpieczenie zdrowotne – w 2022 r. dokonywano zgłoszeń i opłacania składek za osoby nie posiadające uprawnień do ubezpieczenia z innego tytułu, a pobierające następujące świadczenia:

- 1) zasiłki stałe – 394 osoby – 4.082 świadczenia – 216.806,26 zł (*rozdział 85213*);
- 2) świadczenia pielęgnacyjne i specjalny zasiłek opiekuńczy i zasiłek dla opiekuna - 323 osób – 580.274,19 zł (*rozdział 85513*);
- 3) realizujące indywidualne programy zatrudnienia socjalnego w ramach Centrum Integracji Społecznej – 20 osób – 133 świadczenia – 8.606,43 zł (*rozdział 85213*).

Łącznie wydatkowano kwotę **805.686,88 zł**.

2. Karta Polaka – stosownie do zmian ustawy z dnia 7 września 2007 r. o Karcie Polaka z dniem 1 stycznia 2017 r. powierzono tut. Ośrodkowi wypłatę świadczenia pieniężnego dla posiadaczy Karty Polaka osiedlających się na terenie m. Suwałki. W 2022 r. na podstawie decyzji Wojewody Podlaskiego dokonano wypłaty 1 osobie - 3 świadczenia – w łącznej wysokości **2.520 zł** (*rozdział 85395*) - na częściowe pokrycie kosztów zagospodarowania i bieżącego utrzymania.

3. Realizacja Programu kompleksowego wsparcia dla rodzin „Za życiem” przyjętego uchwałą nr 160 Rady Ministrów z dnia 20 grudnia 2016 r. (M.P. 2016 r., poz. 1250) na podstawie ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, działania polegały na:

- 1) **Ustalaniu uprawnień i wypłata jednorazowego świadczenia w wysokości 4.000 zł** - od 1 stycznia 2017 r. Ośrodek jest realizatorem wypłaty jednorazowego świadczenia z tytułu urodzenia dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenia albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu. Świadczenie skierowane do rodzin z dzieckiem posiadającym zaświadczenie o ciężkim i nieodwracalnym upośledzeniu albo nieuleczalną chorobą zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu. W 2022 r. wypłacono **8 świadczeń** na kwotę **32.000 zł** (*rozdział 85502*). Na obsługę zadania (3%) przeznaczono kwotę **989,68 zł** (*rozdział 85502*);
- 2) **Prowadzenie mieszkania chronionego - wspieranego** – zadanie określone art. 53 ustawy o pomocy społecznej. W zakresie rozwoju sieci mieszkań chronionych, zgodnie z działaniem 4.7. Programu kompleksowego wsparcia dla rodzin „Za życiem” pozyskano środki na remont i wyposażenie jednego z dotychczasowych mieszkań chronionych, które zostało przekształcone w mieszkanie wspierane liczące 3 miejsca, przeznaczone dla osób z zaburzeniami psychicznymi o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności. W 2022 r. z usług mieszkania skorzystały 2 osoby. **Koszt 10.021,86 zł** (*rozdział 85220*)

4. Program Ministra Rodziny i Polityki Społecznej „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” - edycja 2022 finansowany ze środków Funduszu Solidarnościowego.

Miasto Suwałki przystąpiło do realizacji Programu w 2022 roku, którego celem było wprowadzenie usługi asystenta jako formy ogólnodostępnego wsparcia.

Z usług asystenta w okresie od marca do grudnia 2022 r. skorzystały 63 osoby, z tego:

- 4 dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji – 660 godzin;
- 52 osoby ze znacznym stopniem niepełnosprawności, w tym 23 z niepełnosprawnością sprzężoną – 17.672,5 godziny;
- 7 osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności – 1067,5 godziny.

Usługi świadczone przez 7 dni, z uwzględnieniem potrzeb i preferencji uczestników Programu w łącznym wymiarze **19.400 godzin**. Zadanie realizowało 16 asystentów spełniających wymogi kwalifikacyjne programu oraz 6 osób w ramach umów cywilno-prawnych.

Na realizację zadania pozyskano środki w wysokości **842.826,04 zł**, w tym 16.524,04 zł koszty obsługi. Wydatkowano środki z funduszu solidarnościowego w wysokości **607.287,51 zł**, z tego: koszt godzin usług asystenckich – 595.616,11 zł, ubezpieczenie OC- 264,84 zł, obsługa realizacji zadania 2% - 11.406,56 zł.

5. Program Ministra Rodziny i Polityki Społecznej „Opieka Wytechnieniowa”- edycja 2022 finansowany ze środków Funduszu Solidarnościowego. Głównym celem Programu było

wsparcie członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad

- 1) dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności,
- 2) osobami posiadającymi:
 - a) orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności (zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych;
 - b) orzeczenie traktowane na równi z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności (zgodnie z art.5 i art.62 ww. ustawy, poprzez możliwość uzyskania doraźnej, czasowej pomocy w formie usługi opieki wytechnieniowej.

W ramach programu pozyskano kwotę **187.125,12 zł**, w tym 3.669,12 zł na obsługę zadania. Zaplanowano objęcie 20 osób, w tym 5 dzieci. W efekcie pomocą objęto **14 osób** dorosłych o znacznym stopniu niepełnosprawności, w tym 4 z niepełnosprawnością sprzężoną. Łącznie wykonano **2.373,5 godziny** usług opieki wytechnieniowej.

Na zadanie wydatkowano kwotę **78.136,16 zł**, w tym na obsługę zadania 1.552,08 zł

6. Program „Usługi door-to-door w Mieście Suwałki” - realizacja projektu grantowego współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej i budżetu państwa polegającego na wdrożeniu indywidualnych usług transportowych door-to-door dla osób z potrzebą wsparcia w zakresie mobilności. Od 1 marca 2021 r. prowadzono prace organizacyjno-wdrożeniowe polegające na opracowaniu koncepcji oraz zasad realizacji usług. Przeprowadzono

postępowanie w trybie Pzp na zakup samochodu do przewozu osób niepełnosprawnych oraz zakupiono schodółaz i wózek inwalidzki na jego wyposażenie. Dostawa samochodu została zrealizowana w m-cu wrześniu 2021 r. Realizację usług zgodnie z harmonogramem rozpoczęto od 1 czerwca 2021 r. do 31 października 2022 r. (17 m-cy).

Z usług w okresie realizacji programu skorzystały 172 osoby, w tym 68 poruszających się na wózku inwalidzkim oraz 29 osób wymagało zastosowania schodółaza w przetransportowaniu z mieszkań bez wind.

Zrealizowano 3.185 przejazdów w celach aktywizacji:

- społecznej – 608,
- zawodowej – 888,
- zdrowotnej – 399;
- edukacyjnej – 29.

Łącznie przejechano 25.372 kilometrów.

Na realizację zadania wydatkowano z EFS kwotę **666.242,29 zł** (rozdział 85395), z tego 409.828,73 zł w 2021 r. i **256.413,56 w 2022 r.**

Od 1 listopada 2022 r. kontynuowano usługi w ramach zobowiązania dotyczącego trwałości projektu (13 m-cy). W okresie trwałości zrealizowano 422 kursy w celach aktywizacji:

- społecznej - 40,
- zawodowej – 122,
- edukacyjnej – 4,
- zdrowotnej – 77.

Łącznie przejechano 3113 km. Przewieziono 243 pasażerów, w tym 6 nowych. Na realizację zadania wydatkowano **kwotę 55.609,26 zł** (rozdział 85395)

7. **Program osłonowy w zakresie zmniejszania wydatków mieszkańców Miasta Suwałk z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi na lata 2022-2024.** Uchwałą nr XXXVIII/501/2021 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 24 listopada 2021 r. przyjęto od 1 stycznia 2022 r. kolejny program osłonowy mający na celu niwelowanie skutków podwyżek opłat za odbiór odpadów komunalnych. Program skierowano do osób samotnych o dochodach niższych niż 2000 zł netto. Uchwałą nr LI/666/2022 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 30 listopada 2022 r. podwyższono kryterium dochodowe do kwoty 2.400 zł uwzględniając inflację i umożliwiając tym samym szerszej grupie osób dostęp do świadczeń. W okresie sprawozdawczym wpłynęły **254 wnioski**, które zweryfikowano pod względem spełniania kryteriów dostępu określonych w § 3 uchwały. Świadczenia pieniężne w wysokości 20 zł/miesięcznie przyznano **167 osobom** (wzrost o 138 osób) – realizując **1340 świadczeń** (wzrost o 1116 świadczeń) na kwotę **26.800 zł** (wzrost o 23.888 zł - rozdział 85295).
8. **Ustalanie dochodów dla osób fizycznych**, które zamierzają składać wniosek o przyznanie dofinansowania z NFOŚiGW lub wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej w ramach **Programu „Czyste powietrze”**. W okresie sprawozdawczym przyjęto 156 wniosków, w wyniku prowadzonego postępowania wydano **157 zaświadczeń**.
9. **Wydawanie zaświadczeń o sytuacji majątkowej i dochodowej** – ustawa Prawo

o szkolnictwie wyższym i nauce uzależnia przyznanie stypendium socjalnego od sytuacji dochodowej i majątkowej rodziny ubiegającego się potwierdzonej zaświadczeniem wydanym przez właściwy ośrodek pomocy społecznej.

W 2022 r. wydano 31 postanowień o odmowie wydania zaświadczenia i 22 zaświadczeń dotyczących sytuacji dochodowej i majątkowej rodziny.

10. Realizacja programu „Aktywny Samorząd”. Wsparciem z zakresu rehabilitacji zawodowej jest, od lat realizowany przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie Pilotażowy **program „Aktywny samorząd”** finansowany z PFRON.

Celem programu jest likwidacja barier ograniczających społeczne i zawodowe funkcjonowanie osób niepełnosprawnych.

Kierowany jest głównie do osób niepełnosprawnych do 18 r. życia, kontynuujących naukę na poziomie wyższym, będących w wieku aktywności zawodowej, lub aktywnych zawodowo pomimo wieku emerytalnego.

W 2022 r. wydatkowano kwotę **112.775 zł** oraz **25.346 zł koszty obsługi** na kontynuację programu z 2021 r.

W ramach Programu na 2022 r. pozyskano kwotę **688.847 zł**, w tym:

- na realizację Modułu I i II – 646.810 zł,
- na obsługę, promocję i ewaluację programu – 42.037 zł.

Na realizację zadań wydatkowano kwotę **419.135 zł i 144,30 zł** na obsługę zadania. Pozostałe 269.567,70 zł zostanie zrealizowane w 2023 r.

W ramach programu realizowano działania w następujących obszarach

Z pomocy skorzystało 50 osób w następujących obszarach:

Moduł I – 40 osób – 43 umowy:

- obszar A₁ – pomoc w zakresie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu – udzielono 2 osobom na kwotę 12.818 zł;
- obszar B₁ – adresowany do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 r. życia) lub do osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności z dysfunkcją narządu wzroku lub obu kończyn górnych na zakup sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania – dofinansowano 11 osobom, na kwotę 78.134 zł;
- obszar B₃ – adresowany do osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności z dysfunkcją narządu wzroku na zakup sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania – dofinansowano 6 osobom, na kwotę 44.925 zł;
- obszar B₄ - adresowany do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 r. życia) lub do osób ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności z dysfunkcją narządu słuchu i trudnościami w komunikowaniu się za pomocą mowy na zakup sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania – dofinansowano 1 osobie, na kwotę 4.000 zł;
- obszar C₁ – pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym – 4 osobom na kwotę 65.000 zł;

- obszar C₂ – utrzymanie sprawności technicznej posiadanego skutera lub wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym – 6 osób na kwotę 12.730 zł;
- obszar C₃ – zakup protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne tj. protezy co najmniej na trzecim poziomie jakości – 7 osób na kwotę 313.200 zł;
- obszar C₄ – utrzymanie sprawności technicznej posiadanej protezy, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne – 2 osoby na kwotę 13.299 zł
- obszar C₅ – zakup oprzyrządowania elektrycznego wózka ręcznego – 4 osoby – 30.000 zł,

Moduł II:

- uzyskanie wykształcenia na poziomie wyższym - dofinansowano koszty nauki 19 osobom, zawarto 25 umów na kwotę 72.704 zł.

11. Dodatek energetyczny – zadanie zlecone gminy - od 1 stycznia 2014 r. Ośrodek jest realizatorem dodatku energetycznego, który przysługuje odbiorcom wrażliwym na mocy ustawy – Prawo energetyczne. W 2022 świadczenie zostało zawieszono z uwagi na wprowadzenie dodatku osłonowego. Realizowano jedynie wypłaty do miesiąca maja na podstawie decyzji wydanych w 2021 r. Wydano **50 decyzji** zmieniających wysokość należnych świadczeń. W 2022 r. dodatki wypłacono 285 osobom **na kwotę 13.837,27 zł**, natomiast na obsługę zadania wydatkowano **276,75 zł**.

12. Dodatki mieszkaniowe – od 1 stycznia 2016 r. Ośrodek przejął realizację zadania własnego gminy polegającego na ustalaniu uprawnień i wypłacie dodatków mieszkaniowych.

Z dodatków mieszkaniowych w okresie sprawozdawczym skorzystało 1.276 (wzrost o 184) gospodarstw domowych, z tego:

Zasoby mieszkaniowe	Liczba gospodarstw domowych		Liczba świadczeń		Kwota wydatków	
	2021	2022	2021	2022	2021	2022
Miasta Suwałki	455	476	4199	4511	1.034.406,85	1.248.418,69
Spółdzielni mieszkaniowych	439	535	3876	4563	637.053,86	926.626,44
inne	198	265	1784	2075	330.168,47	449.259,52
Razem	1092	1276	9859	11.149	2.001.629,18	2.624.304,65
Koszty obsługi	X	X	X	X	289.352,53	303.529,17

Łącznie na zadanie wydatkowano kwotę **2.927.833,82 zł** (wzrost o 636.852,11 zł), w tym koszty obsługi 303.529,17 zł (rozdział 85215).

13. Realizacja programu Operacyjnego „POMOC ŻYWNOŚCIOWA 2014 - 2020” współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD). Program skierowany do grup odbiorców spełniających kryteria określone w art. 7 ustawy o pomocy społecznej i których dochód nie przekracza 220 % kryterium dochodowego uprawniającego do korzystania z pomocy społecznej tj. 1.707,20 zł dla osoby samotnie gospodarującej i 1.320 zł dla osoby w rodzinie. FEAD polega na dostarczaniu osobom najuboższym pomocy żywnościowej w formie paczki składającej się z 11 produktów z 6 grup towarowych (makaron, mleko, mielonka, cukier, olej, itd.). Rolą Ośrodka była kwalifikacja

osób spełniających kryteria dochodowe określone w ustawie o pomocy społecznej. W wyniku współpracy z 5 kościołami i 1 organizacją pozarządową zweryfikowano **667 osób** (*o 44 więcej*) oraz wydano **283 skierowania** umożliwiające uzyskanie pomocy żywnościowej.

14. Prace społecznie użyteczne – przy współpracy z PUP realizowano uzupełniającą formę wsparcia dla osób długotrwale bezrobotnych, bez prawa do zasiłku, systematycznie korzystających ze świadczeń pomocy społecznej. Stanowią one element reintegracji zawodowej osób o najniższym statusie społecznym zagrożonych wykluczeniem społecznym i marginalizacją. Celem tych prac jest aktywizacja zawodowa przygotowująca do wejścia na otwarty rynek pracy poprzez wdrażanie do systematyczności, punktualności, przestrzegania dyscypliny pracy oraz wyrabiania nawyków pozyskiwania środków na utrzymanie w ramach własnej pracy.

Spośród 26 osób - wstępnie zakwalifikowanych przez pracowników socjalnych - skierowanie do pracy otrzymało 20 osób, z tego:

- 15 osób wykonywało je przez okres, na jaki otrzymały skierowanie,
- 2 osoby zostały skreślone z listy uczestników z uwagi na brak współdziałania w rozwiązywaniu trudnej sytuacji, co spowodowało utratę świadczeń z pomocy społecznej,
- 1 podjęła zatrudnienie,
- 2 osoby otrzymały emeryturę.

Na realizację zadania wydatkowano **kwotę 61.377 zł** (*w rozdziale 85295*), z tego refundacja z FP wyniosła – 36.826,20 zł.

15. Realizacja dodatku osłonowego – zadanie z zakresu administracji rządowej. Element rządowej tarczy antyinflacyjnej, którego celem było zniwelowanie rosnących cen energii, gazu i żywności. Dodatek miał charakter jednorazowy i przysługiwał osobie w jednoosobowym gospodarstwie domowym, w którym wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu nie przekraczała 2100 zł, natomiast w gospodarstwie wieloosobowym 1500 zł na osobę. W okresie od stycznia do października 2022 r. przyjęto **8308 wniosków**. Przyznano **7 642 świadczenia** na kwotę **4.599.700,57 zł**, w tym zwroty z br.1.611,92 zł, w tym koszty obsługi 2% **90.158,60 zł** (*rozdział 85295*).

16. Program osłonowy „Korpus Wsparcia Seniorów w mieście Suwałki” na rok 2022 Moduł II. Przyjęto do realizacji uchwałą nr XLIV/552/2022 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 30 marca 2022 r.

Celem programu była: Poprawa bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania osób starszych przez dostęp do tzw. „opieki na odległość”.

Program adresowano do mieszkańców Suwałk w wieku 65 i więcej lat, którzy mają problemy związane z samodzielnym funkcjonowaniem ze względu na stan zdrowia, prowadzą samodzielne gospodarstwa domowe lub mieszkają z osobami bliskimi, które nie są w stanie zapewnić im wystarczającej opieki w codziennym funkcjonowaniu w zakresie odpowiadającym ich potrzebom

Program realizowano **od 1 maja do 31 grudnia 2022 r.** poprzez:

- zakup 90 szt. opasek bezpieczeństwa, w trakcie realizacji programu 17 osób zrezygnowało i w ich miejsce włączano do telepieki kolejne osoby z listy rezerwowej. Ogółem monitoringiem **objęto 107 osób**
- udostępniano seniorom samotnie mieszkającym na podstawie umowy użyczenia tzw. „opasek bezpieczeństwa”, które pozwalały na stałe monitorowanie stanu zdrowia, pomoc w razie potrzeby ratownika medycznego. Opaski posiadały min. funkcje bieżącego monitorowania tętna, temperatury, ciśnienia, połączenia głosowego, przycisku SOS, przypominanie o potrzebie zażycia lekarstw i inne wpływające na wzrost bezpieczeństwa Seniorów,
- centrum monitoringu odebrało **1855 sygnałów**, jednak tylko **9 wymagało podjęcia interwencji** i uruchomienia służb ratowniczych,
- monitorowanie środowisk przez pracowników socjalnych, którzy wizytowali środowiska objęte monitoringiem, pomagali przy wykonywaniu pomiarów, obsłudze opaski, zgłaszaniu zastrzeżeń do funkcjonowania opaski, kontaktowali się z rodziną uczestników programu. Każdy z pracowników obejmował wsparciem 10 środowisk.
- Koordynację programu

Na realizację zadania z **Funduszu Przeciwdziałania Covid-19** pozyskano środki w wysokości 120.000 zł. Wydatkowano kwotę **119.998,65 zł** (rozdział 85295).

17. Realizacja Programu Wieloletniego „Senior+” na lata 2021-2025 edycja 2022 Moduł I. „Utworzenie i wyposażenie Klubu Senior+ w Suwałkach” poprzez adaptację i wyposażenie pomieszczeń przy ul. Zastawie 38. Celem programu jest zwiększenie aktywnego uczestnictwa seniorów w życiu społecznym poprzez dofinansowanie rozbudowy infrastruktury ośrodków wsparcia. Na realizację zadania pozyskano środki w wysokości 200.000 zł oraz 93.818,69 zł udział własny samorządu. W ramach **działalności Ośrodka** na wyposażenie wydatkowano kwotę **84.645,78 zł** (rozdział 85295). Uzyskano dochody z tytułu odsetek bankowych w wysokości **1.762,40 zł** zgodnie z art.4 ust.1 pkt 10 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jst.

18. Realizacja Programu na dofinansowanie przedsięwzięcia polegającego na doposażeniu stanowisk służących do podniesienia kompetencji cyfrowych seniorów. W ramach otwartego konkursu ofert ogłoszonego przez Ministra Cyfryzacji pozyskano kwotę **13.750 zł** (rozdział 85295) na **zakup 5 laptopów do Klubu Senior+ w Suwałkach**, które będą służyły rozwijaniu kompetencji cyfrowych seniorów.

19. Dodatek węglowy – od sierpnia do grudnia 2022 r. realizowano specjalne świadczenie, jednorazowe w wysokości 3000 zł, które przyznawano na podstawie przepisów ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 r. o dodatku węglowym. Wsparcie przysługiwało gospodarstwom domowym, których główne źródło ogrzewania stanowił, m.in. kocioł na paliwo stałe, kominek lub piec kaflowy, zasilane węglem, brykietem lub peletem zawierającym 85% węgla kamiennego. Dodatek był niezależny od dochodów osiąganych przez członków rodziny. Podstawowym warunkiem jego uzyskania było aby wspomniane źródło ogrzewania było wpisane lub zgłoszone do CEEB.

W okresie sprawozdawczym wpłynęło **2.580 wniosków**. Przyznano **2009 dodatków** na kwotę **6.027.000 zł**, w tym 6.000 zł ze zwrotów br. oraz **39.000 zł** wypłacono w **2023 r.** W 571

przypadkach wydano decyzje odmowne, umorzono postępowanie lub pozostawiono sprawy bez rozpatrzenia.

W celu potwierdzenia spełniania warunków do przyznania dodatku węglowego dokonano 100 weryfikacji poprzez wywiad środowiskowy w miejscu zamieszkania, sporządzając notatki służbowe. W sytuacji braku zgłoszenia źródeł ciepła do CEEB przekazano do Wydziału Ochrony Środowiska 11 deklaracji celem dokonania wpisu z urzędu.

Koszty obsługi stanowiły kwotę **118.609,08 zł** oraz **780 zł** w 2023 r. (*rozdział 85295*)

20. Dodatek dla gospodarstw domowych – od 20 września 2022 r. ustawą o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw przewidziano dodatki dla gospodarstw domowych z tytułu wykorzystywania niektórych źródeł ciepła poprzez dopłatę:

- **3.000 zł** – w przypadku gdy głównym źródłem ciepła jest kocioł na paliwo stałe zasilany **peletem drzewnym lub innym rodzajem biomasy**, z wyłączeniem drewna kawałkowego – przyznano **566 świadczeń**,
- **2.000 zł** - **kocioł olejowy** – przyznano **327 świadczeń**,
- **1.000 zł** – kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia albo piec kaflowy, **zasilane drewnem kawałkowym** – przyznano **355 świadczeń**.
- **500 zł** – kocioł gazowy zasilany **skroplonym gazem LPG** – przyznano **12 świadczeń**.

W okresie od września do listopada 2022 r. przyjęto **1 373 wnioski**. Negatywnie rozpatrzono 113 wniosków, z tego 21 decyzji odmownych, 57 decyzji umarzających postępowanie z powodu wycofania wniosku, zaś 35 zostały pozostawione bez rozpatrzenia.

W celu potwierdzenia spełniania warunków do przyznania dodatku dla gospodarstw domowych, w oparciu o przeprowadzone wywiady w miejscu zamieszkania sporządzono **72 notatki służbowe**

Łącznie wydatkowano kwotę **2.713.000 zł** oraz **53.642,75 zł**.

21. Dodatek dla podmiotów wrażliwych – uchwałą nr XLIX/624/2022 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 28 września 2022 r. przekazano Ośrodkowi do realizacji zadanie dotyczące przyznawania, wypłacania i określania wysokości dodatku dla podmiotów wrażliwych tytułu wykorzystywania niektórych źródeł ciepła. W okresie od października do listopada 2022 r. przyjęto **6 wniosków**. Wypłacono **4 dodatki** na kwotę **6.972,21 zł**. Koszty obsługi **139,44 zł**

22. Dodatek elektryczny – od 1 grudnia 2022 r. ustawą z dnia 7 października 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 r. w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej - wprowadzono dodatek elektryczny przysługujący odbiorcom w gospodarstwach domowych, w przypadku gdy główne źródło ogrzewania zasilane jest energią elektryczną i zostało zgłoszone do CEEB. Dodatek przysługuje w wysokości 1000 zł, a w przypadku, gdy zużycie energii w gospodarstwie domowym w tym samym miejscu zamieszkania w 2021 r. wyniosło więcej niż 5 MWh, dodatek wynosi 1500 zł.

W m-cu grudniu wpłynęło 49 wniosków, które przyjmowane są do 1 lutego 2023 r., natomiast wypłata nastąpi do 31 marca 2023 r.

23. Pomoc obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa uregulowana została w ustawie z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, nazywana specustawą:

1) **jednorazowe świadczenia pieniężne w wysokości 300 zł na osobę** przeznaczone na utrzymanie, w szczególności na pokrycie wydatków na żywność, odzież, obuwie, środki higieny osobistej oraz opłaty mieszkaniowe – przyjęto **759 wniosków**. Zrealizowano **1 411 świadczeń** na kwotę **423.300 zł** (*Fundusz Pomocy rozdział 85395*) oraz koszty obsługi **8.440,16 zł**;

2) **sprawowanie nadzoru nad realizacją praw i obowiązków opiekuna tymczasowego**. Instytucję opiekuna tymczasowego ustanawia się dla małoletniego obywatela Ukrainy, który przebywa na terytorium RP bez opieki osób dorosłych odpowiedzialnych za niego. Opiekun reprezentuje oraz sprawuje pieczę nad jego osobą i majątkiem. Ośrodek posiada wykaz opiekunów tymczasowych funkcjonujących na terenie Miasta. Postanowieniem sądu ustanowiono **27 opiekunów tymczasowych nad 34 dziećmi**. Pracownicy socjalni w ramach nadzoru po uzyskaniu postanowienia sądu nawiązywali kontakt, odbywali spotkania, ustalali oczekiwania i realne możliwości udzielenia pomocy. Łącznie odbyto 39 wizyt i 26 kontaktów telefonicznych (*wydatki bieżące MOPR*). Według stanu na 31 grudnia 2022 r. na terenie Suwałk przebywa 15 dzieci nad którymi pieczę sprawuje 13 opiekunów tymczasowych.

3) **świadczenia pieniężne dla osób udzielających zakwaterowania i wyżywienia** (art.13 specustawy) – zadanie powierzono Ośrodkowi uchwałą nr XLIV/568/2022 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 30 marca 2022 r.. Świadczenia należne każdemu podmiotowi i osobie fizycznej, który zapewni na własny koszt, zakwaterowanie i wyżywienie obywatelom Ukrainy przyznawano na ich wniosek z tego tytułu świadczenie pieniężne w wysokości 40 zł na osobę za każdy dzień za okres 120 dni od dnia przybycia obywatela Ukrainy na terytorium RP. W okresie sprawozdawczym przyjęto **813 wniosków**, na **1024 osoby**. **przyznano 91.206 świadczeń**, z tego ramach przedłużonego okresu przyjęto **126 wniosków** na 93 osoby, przyznając 8.479 świadczeń.

Okres wypłaty świadczenia mógł być przedłużony w szczególnie uzasadnionych przypadkach (niepełnosprawni, ciężarne, wychowujące dzieci do 12 m-ca życia, osoby w wieku emerytalnym, samotne sprawowanie opieki nad trojgiem i więcej dzieci, małoletni z pieczy zastępczej).

Realizacja zadania polegała na wprowadzaniu danych do bazy wniosków oraz dokonywania weryfikacji wniosków pod kątem danych zawartych w tej bazie. Ponadto dokonano 224 weryfikacje warunków zakwaterowania i wyżywienia. **Ogółem wydatkowano 3.664.250,14 zł**, w tym koszty obsługi 16.010,14 zł (*Fundusz Pomocy*).

4) **świadczenia rodzinne i opiekuńcze** (art. 26 specustawy) - warunki przyznawania świadczeń oraz dokumentowania ich spełnienia z niewielkimi odstępstwami (do składu rodziny i dochodu nie wlicza się ojca, który pozostał na Ukrainie) pozostały niezmienione i są identyczne jak obowiązujące przy przyznawaniu świadczeń rodzinnych obywatelom Polski czy innym cudzoziemcom. W okresie sprawozdawczym przyznano:

- a) zasiłki rodzinne wraz z dodatkami – 136 dzieci - 756 świadczeń;
- b) świadczenia pielęgnacyjne z tytułu sprawowania opieki nad niepełnosprawnym:
 - dzieckiem – 3 osoby – 21 świadczeń
 - dorosłym członkiem rodziny – 1 osoba – 3 świadczenia;
- c) odprowadzono 24 składki z tytułu ubezpieczenia emerytalno-rentowego;
- d) składki zdrowotne – 2 osoby – 12 składek,
- e) zasiłki pielęgnacyjne – 7 osób,
- f) jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka – 4 osoby – 4 świadczenia,
- g) świadczenie rodzicielskie – 4 osoby – 22 świadczenia

Łącznie wydatkowano **190.879,83 zł** oraz koszty obsługi **5.314,47 zł** (*Fundusz Pomocy*)

5) **pomoc społeczna** – regulacje zawarte w art. 29 i 30 specustawy znacznie uprościły procedurę udzielania świadczeń. Nie wymagano przeprowadzania wywiadu środowiskowego umożliwiając korzystanie z świadczeń pieniężnych i niepieniężnych po uzyskaniu nr PESEL o statusie UKR. Realizowano następujące świadczenia:

- posiłki w szkole - 209 dzieci, 4 639 świadczeń na kwotę 55.093 zł;
- zasiłek celowy na opłacenie posiłku w przedszkolu - 81 dzieci, 95 świadczeń na kwotę 7.719 zł;
- zasiłki okresowe – 2 osoby, 3 świadczenia na kwotę 1.730,81 zł;
- zasiłki stałe -2 osoby, 6 świadczeń na kwotę 2.407 zł
- składka na ubezpieczenie zdrowotne – 2 osoby 6 świadczeń na kwotę 216,63 zł

Łącznie wydatkowano kwotę **67.166,44 zł** (*Fundusz Pomocy – rozdział 85395*).

1) **pomoc żywnościowa z Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020** – art. 33 specustawy potwierdza uprawnienie obywatelom Ukrainy przebywającym na terytorium RP do pomocy żywnościowej w ramach Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym pod warunkiem spełnienia kryterium dochodowego (220%). Zweryfikowano **1347 osób** oraz wydano 482 skierowania umożliwiające uzyskanie pomocy żywnościowej.

2) **pomoc psychologiczna** (art. 32 specustawy) – obywatelom Ukrainy zapewniano wsparcie psychologiczne. Zadanie realizował psycholog z Ukrainy zatrudniony przez MOPR od m-ca czerwca w wymiarze 40 godzin miesięcznie. Z wsparcia psychologicznego skorzystało 75 osób. Koszt zadania **11.196,40 zł** (*Fundusz Pomocy rozdział 85395*)

3) **usługi tłumacza** – w celu ułatwienia komunikacji obywatelom Ukrainy przy załatwianiu spraw urzędowych od m-ca marca 2022 r. zatrudniano w Ośrodku tłumacza języka ukraińskiego. Usługi były świadczone 2 godziny dziennie. Koszt zadania **11.182,19 zł** (*budżet samorządowy*).

- 4) **inna pomoc przybywającym do m. Suwałki obywatelom Ukrainy** - pracownicy Ośrodka od 10 marca do 5 czerwca 2022 r. 2 razy dziennie przez 7 dni w tygodniu pełnili dyżury na PKP w godzinach przyjazdu pociągów. Odbierano i wydawano kanapki przygotowane przez DPS „Kalina” w Suwałkach. Łącznie wydano 3072 szt. kanapek (*budżet samorządowy-wydatek w dps*) .

24. Akcje społeczne

- 1) **„Paczka dla bezdomnego”** – akcja zorganizowana we współpracy ze Strażą Miejską w Suwałkach. Zgromadzono produkty żywnościowe, zimowe ubrania, bieliznę, środki higieny osobistej, które przekazano 25 osobom korzystającym z ogrzewalni.
- 2) **„Mikołajkowe upominki”** przekazano 33 dzieciom z rodzin zastępczych i objętych asystentem rodziny przy współpracy z Zespołem Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego im. Wincentego Witosa w Suwałkach.
- 3) **VI Pielgrzymka - Sympozjum pn. „Św. Brat Albert Chmielowski wczoraj i dziś”** – celem była popularyzacja postaci św. Brata Alberta patrona pracowników pomocy społecznej. Program sympozjum obejmował: mszę świętą, wykład s. Dorota Kostka - archiwistka Sióstr Albertynek Posługujących Ubogim z Krakowa - „Św. Brat Albert Chmielowski - człowiek dla człowieka”, dr hab. Marek Rymśa - „Podejście środowiskowe w działalności pomocowej Brata Alberta”, Leszek Lewoc Dyrektor MOPR w Suwałkach - „Działania Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Suwałkach w promowaniu postaci Św. Brata Alberta w Polsce” W wydarzeniu wzięli udział przedstawiciele władz rządowych i samorządowych oraz pracownicy i podopieczni instytucji współpracujących.
- 4) **Udział dyrektora MOPR w Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej organizowanej przez Uniwersytet Adama Mickiewicza w Poznaniu pn. *Kryzys jako źródło problemów społecznych. Formy pomocy, wsparcia, poradnictwa, pracy socjalnej*** podczas, której Leszek Lewoc wygłosił wykład: Św. Brat Albert patronem pomocy społecznej w Polsce. Działania Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Suwałkach propagujące postać św. Brata Alberta jako prekursora pracy socjalnej w Polsce.

Łącznie Ośrodek w 2022 r. wydatkował kwotę 113.881.319,87(*spadek o 23.064.938,32 zł*), z tego:

- środki zewnętrzne stanowiły – 91.366.125,28 zł - 80,23 %,
- środki z budżetu samorządowego – 22.515.194,59 zł – 19,77 %,

w tym:

- 1) w dziale 851 – Ochrona zdrowia – **532.336,21 zł**;
- 2) w dziale 852 – Pomoc społeczna – **27.365.261,61 zł**;
- 3) w dziale 855 – Rodzina – **67.332.675,83 zł**;
- 4) w dziale 853 – Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej – **1.186.557,81 zł**

oraz z:

- funduszu celowego PFRON – **3.144.425,45 zł**, w tym koszty obsługi w rozdz.85219 – 88.588,47 zł,
- Funduszu Solidarnościowego – **685.423,67 zł** ,
- Funduszu Przeciwdziałania Covid-19 – **8.994.362,13 zł**, z tego: *dział 852- 119.998,65 zł, dział 853- 8.874.363,48 zł*,
- Funduszu EFS – **256.413,56 zł** (rozdział 853 95)
- Funduszu Pomocy – **4.383.863,60 zł**, z tego: (*dział 852 – 67.166,44 zł, dział 853 – 456.252,72 zł, dział.855 –*

IX. STRUKTURA WYDATKÓW W LATACH 2021/2022 PRZEDSTAWIA SIĘ NASTĘPUJĄCO

Rozdział/Para graf	Nazwa	2021	2022	Zmiana % 2022/ 2021
851	Ochrona zdrowia	511.607,20	532.336,21	104,06
85154	Przeciwdziałanie alkoholizmowi	507.317,20	525.186,21	103,53
85195	Pozostała działalność	4.290,00	7.150,00	166,66
852	Pomoc społeczna	20.906.520,09	27.641.015,17	132,22
85202	Domy pomocy społecznej – Zakup usług przez jednostki samorządu terytorialnego od innych jednostek samorządu terytorialnego	3.122.200,77	3.411.624,90	109,27
85203	Ośrodki wsparcia	27.145,19	91.411,24	336,75
85205	Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	113.974,36	33.234,08	29,16
85213	Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej, w tym zwroty dotacji	202.367,25	230.258,39	113,79
85214	Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, w tym zwroty dotacji	1.403.462,76	1.328.386,51	94,65
85215	Dodatek energetyczny w tym zwroty dotacji	54.220,98	14.146,84	26,10
	Dodatki mieszkaniowe	2.290.981,71	2.927.833,82	127,80
85216	Zasiłki stałe, w tym zwroty dotacji	2.277.509,01	2.596.738,31	114,02
85219	Ośrodki pomocy społecznej	6.346.780,21	7.140.398,43	112,51
852-85219-3020	Wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń	20.664,15	31.596,85	152,91
852-85219-3110	Świadczenia społeczne	4.580,65	20.237,89	441,82
852-85219-4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	4.365.404,72	4.905.015,22	112,37
852-85219-4040	Dodatkowe wynagrodzenie roczne	314.091,36	342.505,12	109,05
852-85219-4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	767.266,08	871.773,97	113,62
852-85219-4120	Składki na Fundusz Pracy	79.786,28	82.776,17	103,75
852-85219-4170	Wynagrodzenia bezosobowe	13.400,00	20.000,00	149,26
852-85219-4210	Zakup materiałów i wyposażenia	150.390,46	152.916,97	101,68
852-85219-4220	Zakup środków żywności	421,47	1.079,86	256,22
852-85219-4260	Zakup energii	75.065,09	110.490,93	147,20
852-85219-4270	Zakup usług remontowych	40.178,00	37.158,54	92,49
852-85219-4280	Zakup usług zdrowotnych	3.280,00	1.100,00	33,54
852-85219-4300	Zakup usług pozostałych	311.192,75	330.039,08	106,06
852-85219-4360	Opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych świadczonych w ruchomej publicznej sieci telefonicznej	17.812,10	19.486,00	109,40
852-85219-4410	Podróże służbowe krajowe	20.851,25	32.549,33	156,11
852-85219-4430	Różne opłaty i składki	3.416,42	6.442,81	188,59
852-85219-4440	Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	127.634,75	136.081,70	106,62
852-85219-4480	Podatek od nieruchomości	18.069,00	19.057,00	105,47
852-85219-4520	Opłaty na rzecz budżetów jednostek samorządu terytorialnego	6.094,98	7.042,98	115,56
852-85219-4610	Koszty postępowania sądowego i prokuratorskiego	1.117,19	361,35	32,35

852-85219-4700	Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej	5.228,10	11.827,60	226,24
852-85219-4710	Wpłaty na PPK finansowane przez podmiot zatrudniający	835,41	859,06	102,83
85220	Jednostki specjalistycznego poradnictwa, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej	46.786,94	46.477,98	99,34
85228	Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	3.118.640,48	2.542.076,55	81,52
85295	Pozostała działalność w tym zwroty dotacji z odsetkami	164.700,43	5.193.181,12	3153,11
	Dodatek osłonowy , w tym zwroty dotacji z odsetkami	0	4.598.170,77	X
	Program osłonowy – dopłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi	2.912,00	26.800,00	920,33
	Program senior+	0	84.645,78	X
	Utrzymanie ogrzewalni	0	288.438,92	X
	Program Ministra Cyfryzacji – doposażenie Klubu Seniora w komputery		13.750,00	X
	Korpus wsparcia seniora -Covid 19		119.998,65	X
	Organizacja prac społecznie -użytecznych		61.377,00	X
85230	Pomoc w zakresie dożywiania, w tym zwrot dotacji	1.737.750,00	2.064.447,00	118,80
85231	Cudzoziemcy		20.800,00	X
853	Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	1.579.921,72	10.773.587,57	681,91
85321	Zespoły do spraw orzekania o niepełnosprawności	987.994,81	1.141.744,71	115,57
85395	Karta Polaka	139.230,00	2.520,00	1,81
	Wyposażenie mieszkania repatriantów	42.868,18	0	X
	Door-to-door	409.828,73	312.022,82	76,14
	Dodatek węglowy – Covid-19	0	6.100.609,08	X
	Dodatek dla gospodarstw domowych – Covid-19	0	2.766.642,75	X
	Dodatek dla podmiotów wrażliwych – Covid-19	0	7.111,65	X
	Jednorazowe świadczenie pieniężne – 300 zł		431.740,16	X
	Pomoc psychologiczna	0	11.196,40	X
855	Rodzina	111.132.327,10	67.528.870,13	60,77
85501	Świadczenia wychowawcze, w tym zwroty dotacji z odsetkami	76.712.788,16	31.820.570,07	41,48
85502	Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego, w tym zwroty z odsetkami	28.254.760,87	29.703.391,44	105,13
85504	Wspieranie rodziny, w tym zwroty dotacji z odsetkami	186.773,96	196.297,81	105,10
85508	Rodziny zastępcze	3.852.147,83	4.250.175,60	110,34
	Dodatek wychowawczy, w tym zwroty dotacji z odsetkami	946.042,87	390.710,47	41,30
85510	Placówki opiekuńczo-wychowawcze	557.985,69	522.166,10	93,58
	Dodatek w wysokości świadczenia wychowawczego	147.231,26	61.961,56	42,09
85513	Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne	474.596,46	583.597,08	112,97
75495	Pozostała działalność	0	3.664.250,14	X
	Razem	134.130.376,11	110.140.059,22	82,11

Szczegółową informację dotyczącą wykonania wydatków w podziale na poszczególne ich rodzaje (§) zawierać będzie sprawozdanie z wykonania budżetu Miasta Suwałki za 2022 r.

X. PORÓWNAWCZA STRUKTURA ZATRUDNIENIA W LATACH 2021/2022

Lp.	Stanowisko	w przeliczeniu na pełen etat wg stanu na dzień 31 grudnia	
		2021	2022
1.	Dyrektor	1	1
2.	z-ca Dyrektora	1	1
DZIAŁ FINANSOWO-KSIĘGOWY		10	10
3.	Główna księgowa	1	1
4.	z-ca Głównej księgowej	1	1
5.	St. Księgowa	3	3
6.	Pomoc administracyjna	3	3
7.	Kasjer	1	1
8.	Inspektor	1	1
DZIAŁ KADR I ADMINISTRACJI		11	11
9.	Kierownik	1	1
10.	Pomoc administracyjna	1	2
11.	Sekretarka	1	1
12.	Sprzątająca	1	1
13.	Starszy Inspektor	1	1
14.	Goniec	3	3
15.	Informatyk	1	0
16.	Starszy informatyk	1	1
17.	Konserwator-kierowca	1	1
DZIAŁ POMOCY INSTYTUCJONALNEJ		52	58,25
18.	Kierownik	1	1
19.	Pracownik socjalny	2	1
20.	Starszy pracownik socjalny	0	1
21.	Specjalista pracy socjalnej	3	2
22.	Starszy specjalista pracy socjalnej	3	4
23.	Starszy inspektor	2	2
24.	Opiekunki	41	47,25
DZIAŁ POMOCY KRYZYSOWEJ		5,5	14,25
25.	Kierownik	1	1
26.	Psycholog	1	0,75
27.	Aspirant pracy socjalnej	1	1
28.	Pracownik socjalny	0	1
29.	Starszy pracownik socjalny	1	1
30.	Specjalista pracy socjalnej	0	0
31.	Starszy specjalista pracy socjalnej	1	1
32.	Sprzątająca	0,5	0,5
33.	Opiekun - Ogrzewalnia	0	8
DZIAŁ POMOCY ŚRODOWISKOWEJ		31	31
34.	Kierownik	1	1
35.	Pracownik socjalny	2	2
36.	Starszy pracownik socjalny	7	6
37.	Specjalista pracy socjalnej	8	9
38.	Starszy specjalista pracy socjalnej	10	10
39.	Młodszy asystent rodziny	1	1
40.	Asystent rodziny	1	1
41.	Starszy asystent rodziny	1	1
DZIAŁ PIECZY ZASTĘPCZEJ		14	14
42.	Kierownik	1	1
43.	Psycholog	1	1
44.	Pedagog	2	2
45.	Pracownik socjalny	0	1
46.	Specjalista pracy socjalnej	1	0

47.	Młodszy koordynator rodzinnej pieczy zastępczej	2	1
48.	Koordinador rodzinnej pieczy zastępczej	2	3
49.	Starszy koordynator rodzinnej pieczy zastępczej	3	3
50.	Starszy specjalista pracy z rodziną	2	2
DZIAŁ ŚWIADCZEŃ RODZINNYCH		19	21
51.	Kierownik	1	1
52.	Starszy inspektor	6	8
53.	Inspektor	0	1
54.	Pomoc administracyjna	12	11
DZIAŁ FUNDUSZU ALIMENTACYJNEGO I POMOCY MIESZKANIOWEJ		8	0
55.	Kierownik	1	0
56.	Starszy inspektor	2	0
57.	Inspektor	1	0
58.	Pomoc administracyjna	4	0
POWIATOWY ZESPÓŁ DS. ORZEKANIA O NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI		7	8
59.	Przewodnicząca	1	1
60.	Sekretarz zespołu	1	1
61.	Starszy pracownik socjalny	1	1
62.	Pomoc administracyjna	4	5
Specjalista ds. pozyskiwania funduszy i realizacji projektów		0,5	1
DOOR-TO-DOOR		4	3
63.	Dyspozytor	1	0
64.	Opiekun	1,5	1
65.	Kierowca	1,5	2
Razem		164	173,5

Rok 2022 do łatwych nie należał. Delegowano szereg zadań związanych z działaniami osłonowymi mającymi na celu ochronę mieszkańców przed podwyższonymi kosztami utrzymania, zwłaszcza źródeł ciepła. Ośrodek mierzył się z nowymi ustawami, które podlegały częstym zmianom. Wiązało się to w pierwotnej wersji z decyzjami odmownymi, a następnie dawało możliwość przyznania wnioskowanych świadczeń. W wielu przypadkach mieszkańcy obarczali Ośrodek za ten stan, jako realizatora ułomnych ustaw. Tworzono nieskończone ilości wzorów nowych upoważnień, wywiadów środowiskowych, notatek służbowych, itp. Wspierano obywateli Ukrainy poprzez różnego rodzaju świadczenia i pomoc. Wszystkie inne równie ważne zadania schodziły czasami na plan dalszy. Ośrodek musiał sprostać nowym zadaniom, które należało niezwłocznie wdrażać i w krótkim czasie realizować.

XI. POTRZEBY W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ I PIECZY ZASTĘPCZEJ NA 2023 ROK

Na podstawie rozpoznania potrzeb MOPR opracował prognozę potrzeb finansowych związanych z realizacją zadań na 2023 rok, które zostały przedstawione w projekcie budżetu. Ośrodek realizuje zadania w oparciu o środki samorządowe, z dotacji celowej wojewody jak i pozyskuje z budżetu państwa i innych funduszy w ramach dostępnych programów. Stopień zaspokojenia potrzeb w zakresie pomocy społecznej i pieczy zastępczej przedstawiają poniższe tabele.

POMOC SPOŁECZNA
Rozdział 85202 „Domy pomocy społecznej”

Wykonanie w 2022 r. w zł	Przyznane środki na 2023 r. w zł	Zadanie – stopień zaspokojenia potrzeb
3.123.772	3.721.513	Pokrywanie kosztów pobytu za skierowanych mieszkańców do domów pomocy społecznej na terenie innych powiatów - zadanie własne gminy. Środki nie zabezpieczają potrzeb w zakresie opłat za skierowanych mieszkańców Suwałk. Obecnie Miasto Suwałki ponosi koszty utrzymania za 82 osoby. W I kw. każdego roku dps-y zmieniają koszty utrzymania, w związku z czym braki w tym zakresie szacuje się na kwotę 820 tys. zł.
10.021.363	10.571.808	Koszty utrzymania Domu Pomocy Społecznej w Suwałkach - zadanie własne powiatu – prowadzenie i rozwój infrastruktury domów pomocy społecznej o zasięgu ponadlokalnym oraz umieszczanie w nich skierowanych osób. Placówka liczy 194 miejsc, w tym 21 osób dotowanych z budżetu wojewody i 158 dotowanych przez gminy kierujące, w tym Miasto Suwałki zobowiązane jest do pokrywania kosztu pobytu za 92 osób skierowanych po 1 stycznia 2004 r.

Rozdział 85203 „Ośrodki wsparcia”

Wykonanie w 2022 r. w zł	Przyznane środki na 2023 r. w zł	Zadanie – stopień zaspokojenia potrzeb
1.913.704	1.676.000	Prowadzenie ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi - zadanie zlecone gminie. Środowiskowy Dom Samopomocy przy ul. Filipowskiej 20D liczący 35 miejsc. Środowiskowy Dom Samopomocy przy ul. Wojska Polskiego 9 – liczy 34 miejsca prowadzi ngo „Aktywni tak samo” na zlecenie jst. Przyznane środki pokrywają potrzeby związane z działalnością ośrodków. Koszt 1 uczestnika – 1.940 zł miesięcznie (776złx250%). Koszt ten na podstawie art. 51c ust.5 ustawy o pomocy społecznej może być zwiększony na uczestnika z niepełnosprawnościami sprzężonymi lub spektrum autyzmu o 30% tj. o 582 zł m-nie (1940 złx30%) Ośrodki wsparcia są środowiskową formą pomocy półstacjonarnej, służącą utrzymaniu osoby w jej naturalnym środowisku i przeciwdziałaniu instytucjonalizacji. Środki zabezpieczają potrzeby w tym zakresie. W trakcie roku podlegają weryfikacji w zależności od charakteru uczestników. Z analizy decyzji administracyjnych wynika, iż występuje niewystarczająca liczba miejsc, ponieważ Ośrodek 6 osobom zmuszony był odmówić skierowań.
182.644	215.100	Dzienny Dom Pobytu „Kalinka” – w strukturze Domu Pomocy Społecznej „Kalina” funkcjonuje ośrodek wsparcia dla osób starszych i niepełnosprawnych. Dom liczy 15 miejsc. Przyznane środki zabezpieczają potrzeby związane z działalnością ośrodka.
91.411	120.000	Oplata za pobyt mieszkańców Suwałk w schroniskach dla bezdomnych w ramach zawartych porozumień – Przyznane środki zabezpieczają potrzeby w zakresie schronienia w ośrodkach wsparcia dla bezdomnych. Obecnie pokrywane są koszty schronienia za 10 osób.
293.818,69	48.000	Klub Seniora – ośrodek wsparcia, który funkcjonuje w strukturze MOPR, liczy 20 miejsc. Dokonano adaptacji pomieszczeń na potrzeby klubu przy współudziale środków z programu wieloletniego Senior+ na lata 2021 - 2025, edycja 2022 Moduł I. Środki nie zabezpieczają potrzeb funkcjonowania ośrodka, nie pozwalają na organizację zajęć ze specjalistami. Ośrodek przystąpił do konkursu w ramach ww. programu, edycja 2023 uwzględniając potrzeby organizacji zajęć. Z wsparcia ośrodka rotacyjnie korzysta 46 osób.

Rozdział 85214 „Zasilki i pomoc w naturze”

Wykonanie w 2022 r. w zł	Przyznane środki na 2023 r. w zł	Zadanie – stopień zaspokojenia potrzeb
1.323.604	1.627.125	Zasilki i pomoc w naturze - zadanie własne gminy – przyznane środki głównie przeznaczane są na pomoc o charakterze obligatoryjnym, tzn. zasilki okresowe (przyznawane w wysokości 50 % różnicy kryterium dochodowego rodziny, a posiadanym dochodem), które zabezpieczane są z dotacji wojewody w wys.838 tys. zł. Obecnie zabezpieczają potrzeby. Pozostała kwota z budżetu samorządowego zabezpieczy realizację Miejskiego Programu Osłonowego w Zakresie Ograniczania Skutków Niedożywienia w Mieście Suwałki na lata 2019 – 2023 oraz udział własny do realizacji zwiększonego kosztu programu „Posilek w szkole i w domu”, sprawianie pochówków oraz zakup odzieży i obuwia dostosowanej do pory roku, zwłaszcza osobom bezdomnym. W ramach wolnych środków sukcesywnie będą realizowane świadczenia o charakterze fakultatywnym: zasilki celowe, na zakup opału, leków oraz prowadzenie doraźnych działań osłonowych.

Rozdział 85216 „Zasilki stałe”

Wykonanie w 2022 r. w zł	Przyznane środki na 2023 r. w zł	Zadanie – stopień zaspokojenia potrzeb
2.549.762	2.568.000	Zasilki stałe - zadanie własne gminy dotowane z budżetu wojewody Średniorocznie z zasilków stałych korzysta ok. 450 osób niepełnosprawnych. W 2023 r. liczba świadczeniobiorców pozostaje na porównywalnym poziomie. Przyznane środki zabezpieczają zaangażowanie zasilków na 31 grudnia 2022 r. W przypadku występujących braków będą pozyskiwane w trakcie roku z budżetu wojewody.

Rozdział 85219 „Ośrodki pomocy społecznej”

Wykonanie w 2022 r. w zł	Przyznane środki na 2023 r. w zł	Zadanie - stopień zaspokojenia potrzeb
7.140.398,43 w tym: PFRON 88.588,47	7.754.983	Zadanie własne gminy/powiatu – środki przeznaczone na utrzymanie infrastruktury MOPR oraz obsługę zadań należących do właściwości Ośrodka z zakresu pomocy społecznej, powiatowego centrum pomocy rodzinie, organizatora pieczy zastępczej oraz innych zadań zleconych Ośrodkowi. Przyznany budżet zabezpiecza koszty obsługi i utrzymania infrastruktury na dotychczasowym poziomie. Nie przewiduje natomiast pokrycia wzrostu cen od towarów i usług oraz energii.

Rozdział 85220 „Mieszkania chronione”

Wykonanie w 2022 r. w zł	Przyznane środki na 2023 r. w zł	Zadanie - stopień zaspokojenia potrzeb
36.456,12	58.420	Zadanie własne powiatu - zapewnienie odpowiednich warunków mieszkaniowych usamodzielniającym się wychowankom pieczy zastępczej, którzy osiedlają się na terenie m. Suwałki. Na terenie miasta funkcjonują 2 mieszkania chronione treningowe o łącznej liczbie miejsc 7.
10.022	15.740	Zadanie własne gminy - wsparcie dla osób niepełnosprawnych w szczególności dla osób z zaburzeniami psychicznymi. W m. Suwałki funkcjonuje jedno mieszkanie wspierane o liczbie 3 miejsc.

Rozdział 85228 „Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze”

Wykonanie w 2022 r. w zł	Przyznane środki na 2022 r. w zł	Zadanie – stopień zaspokojenia potrzeb
2.322.435	3.649.685	Zadanie własne gminy – zapewnienie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania. Przyznane środki zabezpieczają potrzeby ok. 190 osób wymagających tej formy pomocy.
219.641	152.000	Zadanie zlecone gminy – zapewnienie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania w tym dla osób z zaburzeniami psychicznymi dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności. Przyznane środki nie zabezpieczają potrzeb 11 osób wymagających pomocy. Braki szacuje się na 62 tys. zł, o które Ośrodek wystąpi do Wojewody Podlaskiego

Rozdział 85230 „Pomoc w zakresie dożywiania”

Wykonanie w 2022 r. w zł	Przyznane środki na 2023 r. w zł	Zadanie - stopień zaspokojenia potrzeb
2.000.0000	1.975.400	Program rządowy na lata 2019 - 2023 „Posiłek w szkole i w domu” realizowany jest poprzez wydawanie gorącego posiłku, w szczególności niepełnosprawnym chorym oraz dzieciom i młodzieży szkolnej. Daje również dyrektorom szkół możliwość obejmowania dzieci wyrażające chęć zjedzenia posiłku do 20% ogółu żywionych dzieci na podstawie decyzji MOPR. Ponadto pomoc realizowana jest w formie dowozu posiłku oraz zasiłków celowych. Zmiana uchwały od 1 stycznia 2023 r. w sprawie programu w zakresie podwyższenia kryterium dochodowego skutkuje wzrostem osób uprawnionych do świadczeń jak również kosztem Programu. Potrzeby oszacowano na 2.400.000 zł. Podjęto działania w celu pozyskania brakującej kwoty z budżetu wojewody. Ok. 2,1 tys. osób wymaga pomocy w zabezpieczeniu posiłku bądź środków na podstawowe produkty żywnościowe .

Rozdział 85295 „Pozostała działalność”

Wykonanie w 2022 r. w zł	Przyznane środki na 2023 r. w zł	Zadanie - stopień zaspokojenia potrzeb
61.377	68.400	Przyznane środki pozwalają na aktywizację zawodową poprzez organizację prac społecznie użytecznych dla 15 osób zagrożonych wykluczeniem społecznym i zawodowym.

WSPARCIE RODZINY I SYSTEMU PIECZY ZASTĘPCZEJ

Rozdział 85504 „Wspieranie rodziny”

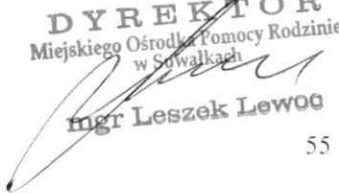
Wykonanie w 2022 r. w zł	Przyznane środki na 2023 r. w zł	Zadanie – stopień zaspokojenia potrzeb
195.957	219.210	Opieka asystenta rodziny – zadanie własne gminy wynikające z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz koordynacja poradnictwa dla kobiet w ciąży i ich rodzin z ustawy „Za życiem”. Pracownik socjalny na podstawie dokonanego rozpoznania w środowisku może kierować wniosek do kierownika MOPR o objęcie rodziny naturalnej opieką asystenta rodziny, która przeżywa trudności opiekuńczo wychowawcze. Asystent przydzielany jest również na wniosek sądu. Przyznanie asystenta kobiecie w ciąży lub wychowującej niepełnosprawne dziecko następuje na jej wniosek. Obecnie zatrudnianych jest 3 asystentów, którzy mogą obejmować opieką nie więcej niż 15 rodzin. W związku z wzrostem rodzin, które wymagają wsparcia asystenta rodziny niezbędne jest zwiększenie zatrudnienia o 1 etat.

Rozdział 85508 „Piecza zastępcza”

Wykonanie w 2022 r. w zł	Przyznane środki na 2023 r. w zł	Zadanie – stopień zaspokojenia potrzeb
4.093.995	4.689.875	Rodzinna piecza zastępcza - zadanie własne powiatu - ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nakłada na samorządy powiatowe obowiązek ponoszenia kosztów. Wzrost planowanych potrzeb spowodowany jest: -waloryzacją świadczeń z tytułu kosztów utrzymania dzieci w pieczy zastępczej, w tym ponoszenie kosztów za dzieci umieszczane w rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów oraz przysługujących dodatków, -planowanym wzrostem wynagrodzeń zawodowym rodzinom zastępczym, rodzinom pomocowym, pomocom przy sprawowaniu opieki i czynnościach gospodarskich oraz kosztów utrzymania i remontów lokali, - utworzeniem min. 1 zawodowej rodziny zastępczej - wzrostem dzieci umieszczanych w pieczy zastępczej, - opieki koordynatora, - organizacji szkoleń rodzin zastępczych, itp. Przyznane środki zabezpieczają potrzeby związane z organizacją rodzinnej pieczy zastępczej uwzględniają podwyżki wynagrodzeń zawodowych rodzin zastępczych od 1 lutego br.
142.203	196.194	Usamodzielnianie wychowanków rodzinnej pieczy zastępczej - zadanie własne powiatu. Środki zabezpieczają potrzeby na bieżące wypłaty pomocy z tytułu usamodzielnienia, tj. kontynuowanie nauki, jednorazowe świadczenia pieniężne oraz pomoc rzeczową wychowankom opuszczającym rodziny zastępcze. Aktualnie procesowi usamodzielnienia podlega 12 wychowanków. W rb. uzyska pełnoletność 17 wychowanków.
13.978	12.000	W rodzinie zastępczej na terenie m. Suwałki zostało umieszczone dziecko, które nie posiadało miejsca zamieszkania na terytorium RP. W takim przypadku na podstawie art. 181 pkt 2a w związku z art. 5 ust.1 pkt 2 i 2a ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej koszty utrzymania pokrywa budżet państwa. Braki w wysokości 2.268 zł zostały zgłoszone do Wojewody Podlaskiego.

Rozdział 85 510 „Placówki opiekuńczo - wychowawcze”

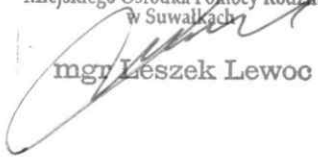
Wykonanie w 2022 r. w zł	Przyznane środki na 2023 r. w zł	Zadanie – stopień zaspokojenia potrzeb
65.733,12	150.838	Usamodzielnianie wychowanków instytucjonalnej pieczy zastępczej - zadanie własne powiatu. Środki zabezpieczają potrzeby na bieżące wypłaty pomocy z tytułu usamodzielnienia, tj. kontynuowanie nauki, jednorazowe świadczenia pieniężne oraz pomoc rzeczową wychowankom opuszczającym placówki opiekuńczo wychowawcze. Aktualnie programy usamodzielnienia realizuje 8 wychowanków. W rb. uzyska pełnoletność 6 wychowanków.
456.432,65	729.000	Pokrywanie kosztów pobytu dzieci z m. Suwałki w instytucjonalnej pieczy zastępczej na terenie innych powiatów – zadanie własne powiatu. W instytucjonalnej pieczy zastępczej przebywało na dzień 31.12.2022 r.- 8. dzieci. Przyznane środki pozwalają na pokrycie kosztów obecnie przebywających dzieci.
Dom nr 1 1.055.426,50	1.178.548	Koszty utrzymania placówek opiekuńczo wychowawczych - Dom nr 1 i nr 2 w Suwałkach - zadanie własne powiatu. Zapewnienie opieki i wychowania dzieciom całkowicie lub częściowo pozbawionym opieki rodziców, w szczególności przez organizowanie i prowadzenie placówek opiekuńczo - wychowawczych dla dzieci i młodzieży. Domy liczą po 14 miejsc. Przyznane środki nie zaspokajają obecnych potrzeb związanych z zakupem energii, szkoleń pracowników, itp.
Dom nr 2 1.156.975,94	1.175.577	

DYREKTOR
 Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie
 w Suwałkach

 mgr Leszek Lewoń

Plan kosztów wynagrodzeń na 2023 rok

l.p.	Wyszczególnienie	Plan na rok 2022 zgodnie z uchwałą budżetową	Wykonanie 2022 r.	Plan 2023	Planowa na zmianę 2023/2022 do wykonania 2022	Planowa na zmianę w % 2023/2022 do planu 2022
1	2	3	4	5	6	7
1.	Aktualne zatrudnienie (w etatach)	179	173,5	179	103,17%	100%
2.	Zmiana zatrudnienia w roku objętym planem (w etatach)	0	-5,64	0	X	X
3.	Zatrudnienie w roku planu= poz.1+2	179	167,86	179	106,64%	100%
4.	Średnie aktualne miesięczne wynagrodzenie (bez nagród jubileuszowych i odpraw emerytalnych)=poz.6/poz.1 (w roku planu)	4.286,37	4.934,45	5.098,66	103,33%	118,95%
5.	Planowany wzrost średniego wynagrodzenia (poz.6) – wprowadzony z 1 stycznia (w%)	11%	15,12%	10%	X	X
6.	Fundusz wynagrodzeń	9.207.126,00	10.273.533,72	10.951.911,00	106,60%	118,95%
7.	Nagrody jubileuszowe	205.619,00	222.398,91	213.507,00	96,00%	103,84%
8.	Odprawy emerytalne*	618.073,00	121.355,29	0,00	0,00%	0,00%
9.	Bezosobowy Fundusz Płac	718.094,00	598.495,99	822.479,00	137,42%	114,54%
10.	Razem koszty wynagrodzeń	10.748.912,00	11.215.783,91	11.987.879,00	106,88%	111,53%
11.	Pochodne (ZUS)	1.919.802,35	2.026.719,57	2.271.672,00	112,09%	118,33%
12.	Razem	12.668.714,35	13.242.503,48	14.259.569,00	107,68%	112,56%

*rezerwa budżetu Miasta

DYREKTOR
Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie
w Suwałkach

mgr Leszek Lewoc